

Mänttärin Sukuyhdistyksen jäsenlehti 2012

81 vuorokautta

MÄNTTÄRIN XXI SUKUJUHLAT

Sukujuhlat kutsuvat. Haminan Bastioni tarjosi kahdesti, vuosina 2004 ja 2008, juhlat puitteet sukujuhlalle. Tänä vuonna palataan lähelle suvun juuria, Myllykoskelle. Kuva Haminasta viime sukujuhlilta. (Kuva: Marko Wahlström)

Nyt juhlitaan 80-VUOTIASTA SUKUYHDISTYSTÄ!

Tervetuloa Kouvolaan!, voidaan sanoa Mänttärin sukujuhlalta, kun se tällä kertaa pidetään Myllykoskella. Mänttärin suku ei ole enää pelkästään Sippolan Liikkalasta, vaan osasta laajempaa aluetta ajan virtauksen mukaan. Kaiken pitää olla suurta. Mielellämme puhumme kuitenkin Sippolan Liikkalasta suvun syntysijana. Kokemus on, että paikallisten sukulaisten on jonkin verran vaikea hyväksyä pelkästään Kouvola-nimen käyttöä kotipaikastaan.

Entisen Anjalankosken seudulta on ollut vähänlaisesti osanottajia sukujuhlilla, vaikka suhteellisesti suurin osa asuu tällä alueella. Myllykoskella olemme kuitenkin lähempänä suvun alkuperää kuin Haminassa, jossa Bastioni on tarjonnut kahdesti erinomaiset puitteet juhlatte.

Myllykosken, Inkeröiden ja Anjalan tehtaat ovat olleet merkittäviä työnantajia mänttäreille jo sukupolvien ajan. Tässä mielessä tuntuu haikkealta Myllykosken tehtaan sulkeminen. Sen vaikutus on suuri niin paikkakunnalle kuin perheisiin. Mutta alkäämme antako sen vaikuttaa juhlatunnelmaamme.

Kouvolassa pidettiin viime marraskuussa kymenlaaksolaisten sukuseurojen tapaaminen. Siinäkin toiminnassa pyritään johonkin isompaan, jotta saataisiin virikkeitä toisiltamme ja vahvuutta sukujen esiintymiseen muun muassa ajatuksella, että kaupunki voisi tarjota sopivia tiloja sukujen arkistoille keskitetyksi.

Kun sukututkimus on viety jo pitkälle, tulee muu toiminta ja sukuyhteyden ylläpito tärkeälle sijalle. Siksi yhteistyö ja ajatusten vaihtaminen on tärkeää. Olisi muun muassa keksittävä uutta kokoavaa toimintaa.

Kuluneen nelivuotiskauden aikana on mieleen jäänyt sukustrategian päivittämisseminaarit ja vierailu **Erkki Mänttärillä** (taulu 3 977) Tuusulassa. Ainutlaatuisen Neuvostoliitto-kokoelman näkeminen sekä isäntäväen ystävällisyys ja vieraanvaraisuus olivat mieleenpainuvia. Samassa yhteydessä pidettiin valtuuskunnan kokous.

Sukulehtikilpailussa ei yletty palkintosijoille, mutta lähellä kuitenkin oli. Lehden hyväksi puoliksi raati mainitsi lapsiystävällisyyden ja lyhyet uutiset suvun menestyneistä.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 80 vuotta suvun ensimmäisestä perustavasta kokouksesta. Varsinaisesti sukuyhdistys rekisteröitiin vasta vuonna 1934, mutta syntysanat on lausuttu Mäkelän tuvassa vuonna 1932.

Historian sijaan on suvun runsaan 2 500 valokuvan kokoelmasta on valittu 230 kuvaa yli sadan vuoden ajalta kirjaksi. Tutkija **Leena Morottaja** (taulu 10 774) on kirjoittanut siihen kuvien aikakautta valaisevan tekstin.

Toivon, että moni hankkii kirjan sekä perehtyy kuvien kautta menneiden aikojen muotiin ja tapoihin suvun kautta! Tervetuloa Kouvolan Myllykoskelle Viialan koulun tiloihin viettämään sukujuhlaa!

JORMA MÄNTTÄRI (taulu 11 480)
suvun päämies

NIINIPUU

Mänttärin Sukuyhdistys ry:n jäsenlehti n:o 18, huhtikuu 2012.

Toimituskunta: Jorma Mänttari (päätoimittaja), Marko Wahlström (toimitussihteeri), Jarmo Lehtomäki, Jarkko Mänttari, Eila Korjala, Kaisu Venäläinen (ilmoitukset), Kirsi Juura (taitto)

Toimitus: Marko Wahlström, Näse-Jutten katu 5 B 2, 06100 Porvoo, puh. 019-523 2529, 0400 434 529, email: marko.wahlstrom@pp.inet.fi
Tilaukset: Aila Huovi 040 737 5238, Eeva Puustinen 050 367 7049 tai Aini Rantanen 0400 842 627.

Osoitteenmuutokset: Timo Huovila, puh. 050 591 5786 tai email: timo.j.huovila@kympp.net. Ilmoita osoitteenmuutos:

1) jos sinulla on osoiteluovutuskielto väestötietojärjestelmässä, 2) jos olet muuttanut ulkomaille tai ulkomailta kotimaahan,

3) jos ulkomailta asuessasi osoite on muuttunut, 4) jos et ole saanut vielä lehteä, vaikka kuulut sukuun.

Kansikuva ensimmäisiltä sukujuhlilta vuonna 1934 Mäkelässä. Taustalla sukupuu.

Paino: Cosmoprint Oy, Helsinki. Paperi: G-Print 80 g. Painos: 16 000 kpl.

ISSN 1283-240X

Mänttärit täyttävät 80 vuotta

4–7 Mänttärin Sukuyhdistyksen joka neljäs vuosi järjestettävä sukujuhla palaa tänä kesänä juurilleen. Kaksi edellistä sukujuhlaa on vietetty Haminassa, nyt 80-vuotiaasta sukuyhdistystä juhliitaan Myllykoskella. Perinteisen sukukokouksen ja -juhlan lisäksi ohjelmassa on muun muassa risteily kaunilla Kymijoella. (Kuva: Kouvolan kaupunki)

Mallitytöt muodin huipulla Milanossa

24 Huippumalli Saimi Hoyer koulutti kuutta lupaavaa suomalaista mallityttöä Milanossa. Tyttöjen edesottamuksia seurattiin viime vuoden aikana Nelosella. Kaksi heistä, Leila Huovila (vas.) ja Julia Posti edustavat Mänttärin laajaa sukua. (Kuvat: Nelonen Media)

Käy myös kotisivuilla
www.kolumbus.fi/manttari

sisältö

Kun suru kohtasi perheen ...

14–15 Itsemurhan tehneen esikoispoika Antti Pousin (taulu 3 807) äiti Leena on halunnut antaa kasvot nuorten masennukselle kirjoittamalla avoimesti poikansa elämästä ja perheen järkyttäneestä tapahtumasta. (Kuva: Hannu Mäkinen)

2 PÄÄKIRJOITUS

4–5 TERVETULO A SUKUJUHLAAN

Elämää paperitehtaan varjossa
Tunnettuja mysläläisiä
Myllykosken historia pähkinänkuoressa

6–7 TERVETULO A SUKUJUHLAAN

Emeritus-professori Martti Sarmela juhlapuhujaksi
Suvun taidenäyttely jo viidennen kerran
Sukujuhlan ohjelma ja ohjeita sukujuhlaan
Kotiseuturetki ja Kymijoki-retki

8–9 KULTTUURI

Erkki Mänttärin mittava Neuvostoliitto-koelma
Mänttärin suvun kuvakirja valmistui

10–11 KULTTUURI

Seppo Rehnrömin tie tanssimuusikoksi

12–13 HISTORIAA

Reetta Väänänen matkaa lapsuutensa kotikylään

16–17 PERHE

Milla Happonen luo helmiä Afrikassa

18–23 SUKUTAPAHTUMIA

Helmi Mänttari ostanut sukumerkin kastelajaksi kaikille lapsenlapsilleen
Syntymäpäivät
In memoriam
Sukuseurat perinteisin menoin
Ville Kaarnakari kirjoitti nipun sotatrilloreita
Sukuseurojen Keskusliitto palkitsi Niinipuun
Pääkaupunkiseudun Mänttärin tapaamisesa protoautoja
Valtuuskunta kokoontui Tuusulassa

Saavutuksia

Terhi Puustijärven kolumni sukulaisuudesta

24 SARJAKUVA

Jarkko Mänttärin kolumni isovanhemmuudesta
Väinö Puoshaka ä la Tuomas Mänttari

25 URHEILU

Porvoon vaihteleva sää veti niukasti golfareita

26–31 PALVELUHAKEMISTO

Suvun yrittäjät palveluksessasi

31 SUVUNYHTEYSTIEDOT

Mänttärin Sukuyhdistyksen yhteystiedot

32 SUKUTUOTTEET

Tapahtumakalenteri
Suvun myyntituotteet 2012

MÄNTTÄRIN XXI SUKUJUHLAT

MÄNTTÄRIN SUKUYHDISTYKSEN SUKUJUHLA MYLLYKOSKELLA VIIALAN KOULULLA 14.–15.7.

Lauantaina 14.7.

10.00 Kymijoen risteily. Neljän tunnin retki Kymijokea pohjoiseen. Lähtö Kouvolankylältä KymiSunin Jokituvalta (Joenrannantie 180).

11.00 Kotiseuturetki. Lähtö Viialan koululta (Opinpolku 5, Myllykoski). Kohteina Ankkapurhan teollisuusmuseo, Anjalan kartanon puisto, Anjalan kirkko, Mänttärin sukumuseo sekä Sippolan kirkko ja Sippolan Hovi.

12.00 Taidenäyttelyn avaus Viialan koululla (Opinpolku 5, Myllykoski). Näyttely on avoinna kello 19:ään asti.

11.00 Sukutuotteiden myyntipiste Viialan koululla. Sukututkimuspisteessä opastusta sukukirjan käytössä. Lähisukujen tapaamiset omatoimisesti esimerkiksi Viialan koulun luokahuoneissa.

19.00 Yhteislauluilta Kymijoen rannalla

Sunnuntaina 15.7.

9.00 Taidenäyttely ja sukutuotteiden myyntipiste aukeavat Viialan koululla ja jatkuvat varsinaisen sukujuhlan päättymiseen.

10.00 Juhlajumalanpalvelus Myllykosken kirkossa (Myllykoskentie 5, Myllykoski). Saarna Pentti Pohto (taulu 6935)

11.30–13.00 Lounasruokailu Viialan koululla. Vapaaehtoinen maksu.

13.00 Sukukokous- ja juhla

SUKUKOKOUS:

Valitaan valtuuskunnan puheenjohtaja ja valtuuskunta vuosille 2012–2015 sekä hyväksytään toimintakertomus vuosilta 2008–2011

SUKUJUHLA:

ALKUSOITTO ja -SANAT

SUKULAULU

JUHLAPUHE, Helsingin Yliopiston kulttuuriantropologian professori

Matti Sarmela,

MUSIIKKIA, Torviorkesteri Viitoi, Metallimiesten kuoro, Svetlana

Happo, Elina Lehtomäki, Sara Voutilainen

SIRKUSESITYS, Sirkuskoulu Bravuuri

VAPAA SANA

PÄÄTÖSSANAT, Puheenjohtaja

KYMENLAAKSON LAULU, Yleisö ja orkesteri

KYMIJOKI-RISTEILY

Lähde opastetulle jokivenematkalle Kymijokea, halki alueen kauniiden maisemien ja mielenkiintoisen kulttuuri- ja sotahistorian, sinne missä itä ja länsi kohtasivat.

Retki tapahtuu välillä Kouvolankylä-Keltti. Keltissä käydään Kymen Paviljongilla. Lähtö lauantaina 14.7. kello 10 Kouvolankylältä KymiSunin Jokituvalta (Joenrannantie 180). Palaamme takaisin Jokituvalle, joten autot voi jättää sinne parkkiin.

Risteilyn lopuksi nautimme Jokituvalta nuotiokahvit lohisämpylän ja lumpeenvalkoisen kakun kera. Risteilyn kesto noin neljä tuntia. Mukaan mahtuu 28 henkilöä. Hinta on 43 euroa/henkilö.

Sitovat ilmoittautumiset 1.7. mennessä mieluiten sähköpostitse osoitteella erkki.manttari@pp1.inet.fi tai tekstiviestillä numeron 040 820 4477.

Lisätietoja saa myös verkkosivuilta <http://www.kymisun.com>.

KOTISEUTURETKI

Tutustuminen lauantaina 14.7. Inkeroisiin Alvar Aallon tehdasalueeseen, tehdasmuseoon ja Anjalan kartanon alueeseen. Liikikalassa tutustutaan sukumuseoon ja kylään sekä Sippolassa kirkkoon ja Sippolan Hovin maisemiin.

Kahvit nautimme Kunnaalan Marja ja Matkailussa. Retken kesto on noin 3,5 tuntia ja hinta on 20 euroa (sisältää kahvit). Retkelle lähdetään Viialan koululta (Viialantie 5, Myllykoski) kello 11.

Sitovat ilmoittautumiset retkelle **Eija Lehtomäelle** sähköpostitse osoitteella eija-lehtomaki@hotmail.fi tai puhelimitse numerolla 040 728 2250.

Tunnettu Thaimaa-tutkija. Emeritusprofessori Matti Sarmela on tehnyt lukuisia kenttätymatkoja Pohjois-Thaimaahan. Kuvassa hän on Ban Srii Muod Klaossa vuonna 1999. (Kuva: Matti Sarmelan albumi)

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1 943), teksti

TIETO-FINLANDIA -PALKITTU MATTI SARMELA JUHLAPUHUJAKSI

Juhlapuhujaksi kesän sukujuhlaan lupautunut Helsingin yliopiston kulttuuri-antropologian emeritusprofessori, filosofian tohtori **Matti Sarmela** (taulu 12 740) käsittelee aiheessaan postlokaalista maailmaa.

Hänen mukaansa postlokaalisena eli rajattoman talouden aikakautena maapallolle syntyy yhtenäinen tieteellistekninen kulttuuri.

– Ihmisen ja luonnon hallinta finaalistuu, muuttuu täydelliseksi. Sen seurauksena muun muassa Eurooppaan syntyy mannervaltio Euroopan Yhdysvallat ja Suomesta tulee osavaltio, jonka kaikki kansalliset rakenteet menettävät merkityksensä, hän toteaa.

Sarmelan mielestä postlokaalinen kulttuuri on maapallonlaajuista jäljittelyä, tajuntateollisuuden primitivisaatiota.

– Kulttuurin tuottavat tulevaisuudessa tajuntateknikot ja mielen insinöörit. Suomalaisista koulutetaan globaalia työvoimaa, joka elää omassa teknoosysteemissään eri puolilla Eurooppaa ja maapalloa, hän jatkaa.

Sarmela on julkaissut aiheesta viime vuonna kirjan “Postlokaalinen kulttuuri – Kehityksen finalisaatio ja tulevaisuus”.

Hän työskenteli Helsingin Yliopiston kulttuuri- ja sosiaaliantropologian professorina vuosina 1973–2000. Hän on alansa ensimmäinen varsinainen professori Suomessa. Hän on myös Suomen Antropologisen seuran perustajajäsen.

Sarmelalta on ilmestynyt yhteensä kymmenkunta teosta ja yli 200 kirjoitusta sekä antropologian alalta että Suomen ja Thaimaan kulttuurista. Hän on saanut teoksestaan “Suomen perinneatlas” Tieto-Finlandia -palkinnon vuonna 1995.

Emeritusprofessori on tehnyt vuosien 1972–1999 aikana kenttätymatkoja Lampangiin Pohjois-Thaimaahan. Matkojen tuloksena hän on julkaissut Thaimaan kyläyhteisöistä teokset “Paikalliskulttuurin rakennemuutos” (1979, 1985) ja “Kohtalon lait eivät katoa. Elämää Pohjois-Thaimaan kylissä” (2004, englanniksi 2005).

Helsingissä asuva Sarmela on syntynyt Hollolan Herralassa vuonna 1937. Hänen perheeseensä kuuluvat vaimo ja kaksi aikuista poikaa.

SUKUTAIDETTA NÄYTTEILLE VIIDENNEN KERRAN

Mänttärin suvun taiteilijoiden yhteisnäyttely pidetään lauantaina ja sunnuntaina Myllykosken Viialan koululla.

Neljä vuotta sitten Haminassa neljättä kertaa järjestetyssä taidenäyttelyssä oli esillä yhteensä 93 taideteosta, noin 50 lasityötä, 12 käsintehtyä kirjaa ja tekstauksia. Taiteilijoita mukana oli 23.

– Näyttely oli harvinaisen monipuolinen: mukana oli valokuvia, tekstiili-, kivi-, lasi- ja puutöitä, maalauksia sekä veistoksia, näyttelyvastaava **Timo Huovila** (taulu 2 007) kuvaili Niinipuu-lehdessä 2009.

Suvun taiteilijoiden toivotaan ilmoittautuvan näyttelyyn viimeistään 12.6. Huovilalle puhelimitse numeroon 050 591 5786 tai sähköpostitse osoitteella timo.j.huovila@kympp.net.

Näyttelytöitä ei jurytetä mitenkään, vaan ennakkoon ilmoittautuneet taiteilijat saavat teoksensa esille tuomalla ne Viialan koululle (Opinpolku 5) lauantaina.

Näyttely pystytetään lauantaina 14.7. kello 9 alkaen ja avajaiset ovat samana päivänä kello 12. Sunnuntaina 15.7. näyttely on avoinna kello 9 alkaen ja jatkuu aina sukujuhlan päättymiseen asti.

OHJEITA SUKUJUHLAAN SAAPUVILLE

Muistathan ilmoittautua niihin tapahtumiin, joihin on asetettu ilmoittautumisaika. Kun lähdet lauantaina retkelle, mene suoraan retken lähtöpaikkaan.

Jos haluat järjestää lähisukulaistesi oman tapaamisen lauantai-iltana, varaa luokkatila Viialan koululta (Opinpolku 5) ajoissa **Timo Huovilalta** puhelimitse numerosta 050 591 5786.

Sunnuntaina järjestetään lounasruokailu Viialan koululla kello 11.30–13. Maksu on vapaaehtoinen.

Varaa viikonlopun majoitus suoraan seudun hotelleista tai matkustajakodista ajoissa.

MYLLYKOSKEN LÄHISEUDUN MAJOITUSPALVELUITA:

Hotelli Kantri
Päätie 21, Inkeroinen. Puh. 05 317 1901

Hotelli Cumulus
Kouvola, Kouvola. Puh. 05 789 911

Sokos Hotel Vaakuna
Hovioikeudenkatu 2, Kouvola.
Puh. 020 123 4651

Leo-hotelli, Kenraalintie 6, Myllykoski.
Puh. 040 7218169

Lisää majoituspaikkoja ja lisätietoja niistä löytyy www.kouvola.fi.

Tehdas työllistänyt. Paperitehtaan savut loivat myllykoskelaisiin, "mylsäläisiin", omaa identiteettiään. Nyt tehdas on sammunut, mutta identiteetti elää yhä vahvana. (Kuva: Kouvolan kaupunki)

KARTONGIN JA BIOENERGIAN TUOTANNOSTA RATKAISU ?

Johtaja Anssi Paasivirta luotsaa Myllykosken kehittämisprojektia.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1 943), teksti

Ensi kesän sukujuhlien paikkakunnasta ensimmäisenä monelle nousee mieleen jalkapallojoukkue Myllykosken Pallo (MyPa). Sen tähtipelaajia oli sittemmin maailmalla kuuluisuutta niittänyt **Sami Hyypiä**, paperitehtaan varjossa Voikkaalla itsekkin kasvanut.

Myllykoskea ja Voikkaata yhdistää valtakunnallisesti merkittävä asia. Molemmat painiskelevat tällä hetkellä ison rakennemuutoksen parissa, kun paikkakunnilta ovat lopettaneet merkittävät työllistäjät eli paperitehtaat.

Työ- ja elinkeinoministeriössä (TEM) on käynnistetty työ, jonka tavoitteena on löytää tehdasalueille uutta tuotantoa.

– Etsimme toimijaa tai toimijoita, jotka

ottaisivat tehdasalueen kokonaisuudessaan haltuunsa ja kehittäisivät sitä kokonaisuutena. Yhteydenottoja on ollut runsaasti sekä kotimaisten että ulkomaisten eri alojen yritysten kanssa, johtaja **Anssi Paasivirta** (taulu 10 793) kertoo.

Paasivirta toimii ministeriön rakennemuutokseen reagointityöryhmän ja Myllykoski-projektin työryhmän puheenjohtajana. Hän itse on kotoisin Sippolan Hirvelästä.

Tuloksia mahdollisimman pikaisesti

UPM:n, TEM:n hallinnon ja Kouvolan kaupungin yhdessä rahoittamassa hankkeessa on etsitty Myllykoskelle korvaavia työtilaisuuksia.

– Selvitysten ja alustavien tarjousten perusteella päävaihtoehdot ovat kartongin ja bioenergian tuotanto. Valmistelutyö jatkuu niin, että tavoitteena on mahdollisimman nopeat ratkaisut, Paasivirta jatkaa.

Elinkeinoministeri **Jyri Häkämies** (kok.) ja työministeri **Lauri Ihalainen** (sd.) vierailivat UPM:n Myllykosken tehtailla tammikuun lopulla. He saivat tilanneraportit Myllykosken ja Voikkaan rakennemuutosten hoitamisen etenemisestä.

– Rakennemuutosten hoitamisen tavoitteena on irtisanottavan henkilöstön mahdollisimman nopea sijoittuminen työmarkkinoille tai koulutukseen. Muutosturvatoimenpiteet ovat käynnistyneet suunnitelmien mukaan ripeästi, Paasivirta

kertoo.

TE-toimiston muutosturvayksikkö toimii kokopäiväisesti tehtaan yhteydessä. Myllykoskella irtisanomisuhan alla on noin 400 henkilöä, joista noin kolmasosalle on löytynyt pysyvä tai määräaikainen työ- tai koulutuspaikka.

Keltakangas–Myllykosken alueella asuu noin 5 700 ihmistä. Maatiloja on noin 40. Paperitehtaan lisäksi alueella on runsaasti pienyrityksiä. Entisen Anjalankosken toiseen päätaajamaan Inkeröisiin on matkaa noin 10 km.

Myllykosken ainutlaatuinen kieli on tallennettu mylsä–suomi-sanakirjaan “Sumpsihvel”, jonka on toimittanut **Sampsä Kupari**.

TUNNETTUJA MYLSÄLÄISIÄ

Juha Sihvola, Jyväskylän yliopiston yleisen historian professori ja Suomen Akatemian filosofisen tutkimusyksikön johtaja
Reijo Pajuoja, Myllykosken yhteiskoulun pitkäaikainen rehtori. Eläkkeellä ollessaan toimittanut Myllykosken kyläkirjoja sekä tehnyt tutkimuksen yhteiskoulun vaiheista ja opilaiden sosiaalisista taustoista. Valittu myös vuoden mylsäläiseksi.

Jukka Mänttari, pelasi MyPa:ssa 1970-luvulla. Oma kertomuksensa toi hänelle kuuluisuutta sen verran, että kerran Leningradista palatessaan tullimies katsoi passia ja kysyi, että “oot siä se Mänttari, joka teki oman maalin”.

Ville Oksanen (taulu 10 440), MyPan kanta-via voimia.

Valto Tynnilä, Myllykosken tunnettu säveltäjä (mm. “Pieni sydän”, “Petsamo” ja “Ruhtinaan viulu”) ennen sotia. Teki kappaleita Dallape-orkesterille. Katosi sodassa. Myllykoskella asuu hänen poikansa, musiikkimies ja eläkkeellä oleva opettaja **Ola Tynnilä** (taulu 6 375)

Timo Kurittu (taulu 8548), Anjalankosken Teatterin näyttelijä, käsikirjoittaja ja ohjaaja.

Hannele Huovi, kirjailija, kirjoittanut enimmäkseen lapsille.

Heikki Hasu, entinen yhdistetyn hiihdon urheilija, olympiavoittaja ja kansanedustaja, edusti Myllykosken Kilpa-Veikkoja.

Arvo Viitanen, maastohiihtäjä, maailmanmestari ja olympiamitalisti edusti Myllykosken Kilpaveikkoja.

Hannu Seppänen, trubaduuri, muistetaan laulusta “Waldenin aikaan...”

Äimä, folk-rock -yhtye, jonka ensiesiintymisen Kaustisten kansanmusiikkijuhlilla vuonna 1973 oli menestys samoin 1975 julkaistu ensisingle “Teppana Jänis/Vanhhat omppopuut”. Yhtyeen alkuperäinen kokoonpano oli: **Hannu Seppänen**, **Hannu Suolanen**, **Erkki Tolsa** ja **Juha Hytti**.

Ari Klem, iskelmälaulaja.

Mauri (taulu 1469) ja **Markku** (taulu 1471)

Seppä ja **Heikki Mänttari** (taulu 2744), painin Suomen mestareita

Toimittaja **Juhani Ikonen** (taulu 1113) tunnettu YLE:n poliittinen toimittaja

Jyrki Vainonen (taulu 7583) kirjailija

Filtri **Matti Puntila** (taulu 4681) murre- ja kielentutkija

MYLLYKOSKI KASVOI PAPERITEHTAAN YMPÄRILLE

EILA KORJALA (taulu 8 562), teksti

Myllykoski, alunperin Sippolan pitäjän Viialan kylä, on kasvanut ja kehittynyt Kymijoen varrella samannimisen kosken partaalla paperitehtaan varjossa. Jo 1700-luvulla kosken molemmilla rannoilla oli sahalaiteksia ja vuonna 1880 Myllykoskella aloitettiin hiokkeen valmistus ja ensimmäinen paperikone käynnistettiin vuonna 1905.

Myllykoski Oy kehittyi merkittäväksi kansainväliseksi metsäteollisuusyhtiöksi ollen paperin ja kartongin tuottajana maan kärkisijoilla. Paperitehdas on monilla elämän osa-alueilla antanut Myllykoskelle sen omaleimaisen ilmeen ja identiteetin, joka on säilynyt samanlaisena huolimatta monista rakennemuutoksista.

Vuonna 1975 Anjalan ja Sippolan kuntien yhdistymisen myötä syntyi Anjalankosken kaupala. Kahta vuotta myöhemmin Anjalankoskesta tuli kaupunki, jonka taajama Myllykoski oli aina vuoteen 2009, jolloin kuuden kunnan yhdistymisen jälkeen siitä tuli lähes 90 000 asukkaan Kouvolan kaupunki.

Kasvun ja kehityksen vuodet

Jalkaväenkenraali **Rudolf Waldenin** työn tuloksena syntyi Yhtyneet Paperitehtaat Oy vuonna 1920. Hänen vanhin poikansa **Juuso Walden** nimitettiin yhtiön toimitusjohtajaksi vuonna 1940 – ja koska yhtiön pääkonttori sijaitsi Myllykoskella, se merkitsi, että hänen kotipaikakseen tuli Myllykoski vuoteen 1951 asti.

Yhä vieläkin Waldenista puhutaan Myllykoskella ”viimeisenä patruunana” ja muistellaan vuorineuvoksen aikaa, joka tuntui olevan koko ajan jatkuvaa kehitystä. Hänen kaudellaan yhtiö kiinnitti huomiota henkilöstönsä asunto-oloihin.

Heti sotien jälkeen tehdas luovutti kaikille rintamalta palanneille yhtiöläisille ja kaatuneiden perheille Saviniemestä omakotitontin yhden markan muodollisella kauppahinnalla. Yhtiö antoi myös valmiit tyyppipiirustukset ja halpakorkoista lainaa.

Walden vaikutti voimakkaasti myös oman oppikoulun saamiseksi paikkakunnalle ja kun valtioneuvosto myönsi luvan Myllykosken Yhteiskoulun perustamiseen, se toimi aluksi tehtaan omistamissa rakennuksissa ennen kuin oma koulurakennus valmistui.

Tehdas lahjoitti tontin kirkon rakentamiseksi

Myllykosken kirkon rakennushankkeessa yhtiö oli voimakkaasti mukana. Kerrotaan, että Rudolf Waldenin mielestä kirkon piti sijaita suoraan vastapäätä tehtaan porttia. Yhtyneet Paperitehtaat Oy lahjoitti 1930-luvulla seurakunnalle tontin torin laidalta oman kirkon rakentamista varten ja teetti piirustukset arkkitehti **Wäinö Palmqvistilla**, joka oli suunnitellut myös tehtaan tuotantolaitokset.

Lisäksi Palmqvist on piirtänyt tehtaan uuden pääkonttorin, seuratalon, virkailijakerhon sekä virkailijoiden ja työnjohtajien asuntoja. Nämä uusklassista tyyliä edustavat rakennukset tekevät Myllykosken keskustasta kauniin ja viihtyisän. Museoviraston lausunnon mukaan Myllykosken teollisuustaajama on “valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö”.

Myllykoskella vaalitaan myös arvokkaita muistoja. Vuoden 1934 heinäkuussa Ruotsin perintöprinssi **Gustaf Adolf** tutustui paikkakuntaan ja tehtaaseen.

Aivan yhtä juhlallista oli kesäkuussa 1938, kun marsalkka **C.G.E. Mannerheim** teki vierailun Myllykoskelle. Vierailun yhteydessä hän istutti tammen uuden konttorirakennuksen edustalle.

Ehkä laajimmin Myllykoskea on tehnyt tunnetuksi jalkapallojoukkue Myllykosken Pallo (MyPa), jonka toimintaa tehdas on tukenut niin kuin muutakin urheilua. Waldenin aikana tehdas rakennutti muun muassa keilahallin, hyppymäen, ampumaradat ja urheilukentät. Yhtiö kiinnitti huomiota väkensä viihtyvyyteen kehittämällä sekä tukemalla henkilöstönsä kulttuuri-, urheilu- ja vapaa-ajan harrastustoimintaa.

Myllykosken ainoa patsas. Entisen yhdistetyn olympiavoittajan patsasta Keltakankaalla ihailmassa Raija Johansson (taulu 11 689).
(Kuva: Timo Huovila)

Neukku-esineisiin hurahtanut. Tuusulalaisen Erkki Mänttärin omakotitalon alakerran yksi huone on todellinen museo. Miehen kädessä on yksi hänen lempiesineistään – Kuparivuoren kuningatar -niminen posliininukke

NEUKKUTAVARAN KERÄILIJÄN AARREAITTA

Tuusulalaisen Erkki Mänttärin kotitalon kellarissa kävijää odottaa melkoinen yllätys.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1 943), teksti ja kuvat

“Ohhoh! Ei tällaista ole olemassakaan!” Nämä huudahdukset kuvastavat hyvin sitä näkymää, kun satunnainen kävijä astuu tuusulalaisen **Erkki Mänttärin** (taulu 3 977) omakotitalon kellarissa olevaan huoneeseen.

Huone on kuin museo, jonka kaikki seinät ja kaapit ovat täynnä Venäjältä ja Neuvostoliitosta peräisin olevaa tavaraa. Vaikka tavaraa on paljon, kaikki esineet ovat hyvässä järjestyksessä. Ja tavarapaljouus jatkuu isännän ulkorakennuksessa.

Neuvostoliiton lumoihin Mänttärin kertoo päässeensä työskennellessään Suomen

suurimpiin säätiöihin lukeutuvan Invalidisäätiön Ortonin toimitusjohtajana. Mies on nykyisin eläkkeellä, ja omistautunut sukututkimuksen lisäksi rakkaalle harrastukselleen.

– Kaikki sai alkunsa, kun venäläisdelegaatio oli vierasnamme ja antoi minulle pienen lahjan sipoolaisella kesämökillä, hän kertoo keräilyharrastuksensa alkuvaiheista.

Tänään kokoelmassa on yli 100 000 erilaista esinettä. Kokoelma on syntynyt 25 vuoden aikana ja tuhansien kirpputorikäyntien tuloksena.

– Kokoelman myötä minusta on tullut henkeen ja vereen venäläisen kulttuurin ystävä. Arvostan sitä aina 1700-luvun kultakauden ajoilta alkaen, Mänttärin sanoo.

Lahjatavaroita myös lentokone-alumiinista

Valtavaan tavarakokoelmaan kuuluu niin vahtomuovista valmistettuja nukkapintaista eläinhahmoja, muovileluja, paperimassasta tehtyjä eläimiä, tuohiesineitä kuin sorvattuja puuesineitä.

– Lahjatavaroiden valmistamiseen

käytettiin myös posliinia ja kaakelia. Lentokonealumiini soveltui koriste-esineiden valmistamiseen. Koriste-esineitä syntyi usein tehdastuotannon sivutuotteena, Mänttari kertoo.

Hänen mukaansa useimmat Neuvosto-Venäjän aikaisista tavaroista ovat olleet eräänlaisia käyntikortteja. Useimmilla tehtailla, sovhooseilla ja kolhooseilla oli useita lahjatavaroita.

– Niitä annettiin vieraille muistoksi käynnistä tai vietiin lahjoina vieraanvraisille isännille, hän kertoo.

– Monen tuotteen pohjassa on lappu, joka kertoo paljon tietoa tavarasta, valmistuserästä ja valmistajasta, Mänttari jatkaa.

Pinsseillä muistettiin työntekijöitä

Erilaisia pinssejä Neuvostoliitossa painettiin miljardeittain.

– Se oli sopiva tapa muistaa tehtaan tai kolhoosin pieniä työntekijöitä, Mänttari kertoo.

Tuusulalaisen mittavaan kokoelmaan pinssejä on kertynyt noin 200 kiloa.

Merkittävä osa Mänttärin kokoelmasta on tulitikkurasioiden kansia, joita löytyy noin 14 000 erilaista. Venäläisiä postimerkkejä hänellä on 24 000 – 25 000 kappaletta.

Neuvostoliiton aikaisiin esineisiin hurahtanut mies uskoo, että hänen kokoelmansa on mittaamattoman arvokas varsinkin tulevaisuudessa, jos se ei ole sitä jo nyt.

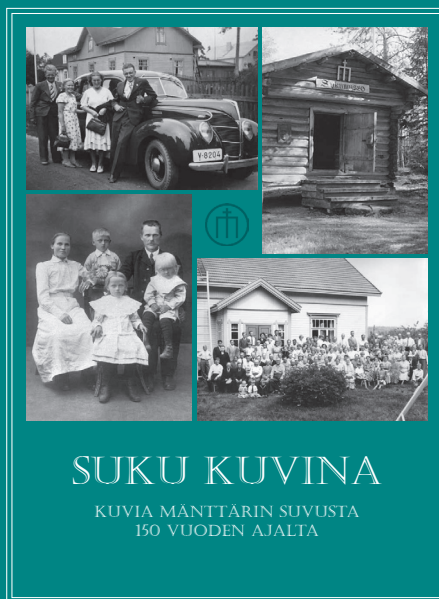
Keräilyinto tarttui pikkupoikana

Keräilyintonsa hän kertoo saaneen alkunsa jo pikkupoikana.

– Keräsin silloin linnunsulkia, mutta koi valitettavasti tuhosi ne, Mänttari kertoo.

Tuusulalaisella on hallussaan myös yksi Suomen suurimmista kuparikannukokoelmista. Erilaisia kannuja miehen kotoa löytyy yli 500 kappaletta.

Mies ei ole avannut Neuvostoliitto-aiheisen tavaratilan ”kotimuseotaan” suurelle yleisölle. Hänen kokoelmaansa pääsevät toistaiseksi tutustumaan ystävät, tuttavat ja sukulaiset sekä aiheesta kiinnostuneet ottamalla yhteyttä mieheen.

Suku kuvina. Mänttärin Sukuyhdistyksen tuore kuvateos esittelee mänttäriläisiä 150 vuoden ajalta.

MÄNTTÄRIN SUVUN KUVAKIRJA VALMISTUI

Noin 2 500 sukuyhdistyksen valokuvaa taltioitu Museoviraston arkistoon.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1 943), teksti

Niinipuu-lehden viime numerossa kerrottiin espoolaisen **Eero Mänttärin** (taulu 10 787) ideoimasta noin 2 500 valokuvan taltioinnista Museoviraston arkistoon. Hän on tehnyt suurtyön Mänttärin Sukuyhdistyksen kuvien skannauksessa. Nyt niistä on toimitettu edustava näyte kaikkien sukulaisten katseltavaksi.

Sukuyhdistykselle on vuosien aikana kerääntynyt lähes 3 000 valokuvaa ja muuta aineistoa säilytettäväksi. Ne ovat merkittävä osa suvun historiaa ja vaalimisen arvoista sukuyhdistyksen työtä.

Valokuvia ovat lahjoittaneet monet sukulaiset vanhempiensa tai isovanhempiensa kokoelmista. Vanhimmat kuvat ovat 1800-luvun loppupuolelta. Aktiiviset valokuvausta harrastavat suvun jäsenet ovat ottaneet runsaasti kuvia suvun tapahtumista myöhemmillä vuosilla.

Merkittävin vanhojen kuvien kokoelma on peräisin **Emil Mänttärin** (taulu 4457) jälkeläisiltä. Valokuvat eivät kerro pelkästään Mänttärin suvun historiasta, vaan myös siitä ajasta, jota kuvat esittävät.

Sukuaktiivit **Aini Rantanen** (taulu 11 080) ja **Eeva Puustinen** (taulu 4 019) ovat tehneet ansiokkaan työn tunnistaessaan lähes kaikki henkilöt haastattelemalla tuttuja, sukulaisia ja naapureita. Aivan kaikkia ei ole kuitenkaan voitu tunnistaa.

Rantanen ja Puustinen toivovatkin yhteydenottoja yhdistykseen, jotta tiedot tulisivat talteen. **Riitta-Liisa Paasivirta** (taulu 10 792) on avustanut luetteloinnin laatimisessa.

230 valokuvaa valittiin kirjaan

Jottei tämä arvokas työ jäisi vain museoviraston arkistoon, johtokunta päätti julkaista kaikkien sukulaisten nähtäväksi ainakin osan kuvista.

Suuresta valokuvakokoelmasta on valittu 230 valokuvaa eri aikakausilta kirjaksi, joka on tullut myyntiin tänä vuonna. Onhan sukujuhlavuonna kulunut 80 vuotta suvun ensimmäisestä perustavasta kokouksesta

– Kuussa valottuu monipuolisesti niiden esittämä aikakausi. Kuvat kertovat muun muassa aikansa työtavoista, harrastuksista, kulkuvälineistä, pukeutumisesta ja juhlatavoista sekä niin sukujuhlilla kuin suvun muista tilaisuuksista, suvun historiaa tutkiva haminalainen eläkkeellä oleva kirjastonhoitaja **Leena Morottaja** (taulu 10 774) kertoo.

Morottaja on kirjoittanut valokuvateoksen tekstin, jossa laajemmin havainnollistetaan ja perustellaan valokuvien aikakautta.

Kuvien valinnassa ovat urakoineet Aini Rantanen ja Eeva Puustinen yhteistyössä Timo Huovilan (taulu 2007), Leena Morottajan ja **Jorma Mänttärin** (taulu 11 480) kanssa. Taiton kirjaan on tehnyt **Silva Lehtinen** (taulu 3974).

– Sukuyhdistyksen puolesta esitän parhaat kiitoksemme kuvien luovuttajille arvokkaasta perinteestä kuin myös tämän teoksen tekijöille, valtuuskunnan puheenjohtaja Jorma Mänttari sanoo.

Suku kuvina -nimisessä, A4-kokoisessa teoksessa on 126 sivua. Kirjan myyntihinta on 22 euroa.

Valtaistuimellaan. Piano ja kosketinsoittimet ovat Seppo Rehnströmin valtakuntaa.

SEPPO REHNSTRÖM ELÄÄ MUSIIKISTA

Taitava kosketinsoittaja teki vaikutuksen Kari Tapioon.

JARMO LEHTOMÄKI (taulu 11 020), teksti ja kuvat

Ei tullut **Seppo Rehnströmistä** (taulu 7528) insinööriä, opettajaa, myyjää tai paperimiestä. Eikä pitänytkään tulla. Jo nuoresta pitäen hän sekä tiesi että halusi tulla ammattimuusikoksi. Ja sitä hän nyt on.

Jo 36-vuotiaana Rehnström on kokenut muusikko, jolla on takanaan satoja keikkoja ympäri Suomea. Alun perin harrastuksesta on muodostunut työ, josta Rehnström haaveili. Edes kotoa ei tullut perinteistä ohjetta opiskella itselleen niin kutsuttu oikea ammatti.

– Vanhemmat ovat aina kannustaneet valinnoissani, olen saanut heiltä vapaat kädet. He varmaan jo silloin näkivät, että on lahjoja, Seppo Rehnström kiittelee Kouvolan Inkeröisissä asuvia vanhempiaan.

Musikaalisuuden Rehnström arvelee perineensä isänsä puolelta, joka on ollut harrastajamuusikko ja soittanut muun

muussa viulua. Eli lahjat eivät tässä tapauksessa periytyneet Mänttärin suvulta.

Kari Tapion kanssa liki joka toinen päivä keikalla

Nykyorkesterina on **Jani Jalkasen** orkesteri, joka tunnetaan enemmänkin **Kari Tapion** pojan orkesterina. Kari Tapion orkesterissa Rehnström soitti yhdeksän vuotta.

Vaikka muusikon ammattia pidetään rankkana, ei Rehnström itse koe sitä niin.

– Karin kanssa tehtiin jopa 150 keikkaa vuodessa eli keikka oli lähes joka toinen päivä. Itse keikkoja ja soittamista en pidä raskaana, vaan talven pimeyttä ja ajomatkoja. Ehkä tilanne muuttuu sitten, kun ikää tulee lisää, Rehnström pohtii.

– Kun musiikki on mieluista, jaksaa tehdä tätä kauankin. Kun bändinkin kemia

ovat hyvät, on työ mielekästä. Tilanne on tietysti eri, jos keikkabussissa kukaan ei puhu keskenään, hän jatkaa.

Kari Tapion poismenon jälkeen bändi on pysynyt samana, vain laulava isä on vaihtunut poikaan.

– Bändi on otettu hirveän hyvin vastaan. Toki ura pitää itse luoda ja uskoa omaan juttuunsa. Moni on sanonut Janin äänen muistuttavan Karin ääntä nuorena, Rehnström toteaa Jani Jalkasesta.

Martti Metsäkedon ja Eino Grönin kosketinsoittajaksi

Musiikkia Seppo Rehnström on harrastanut pienestä pitäen. Pianonsoittoa hän opiskeli Pohjois-Kymen musiikkiopistossa ja pianosta tuli hänen pääsoitin. Varsinaisena innostajanaan hän mainitsee opettaja **Tapani Arvolan**, joka ei hänelle koskaan itse pianotunteja antanut, mutta

toimi enemmänkin ystävänä ja neuvonantajana.

– Tapani oli itse klassisen musiikin miehiä, mutta ymmärsi hyvin myös kevyen musiikin päälle.

Lukion jälkeen Rehnström jatkoi musiikin opiskelua tunnetussa Oulunkylän Pop ja Jazz-konservatoriossa. Vaikka hän oli opiskellut enemmänkin klassista musiikkia, jatko-opiskelussa valinta kohdistui kevyen musiikin puolelle.

Yhdeksi opettajakseen Rehnström sai **Martti Metsäkedon**, joka nappasi Sepon heti ensimmäisenä vuonna oman bändinsä kosketinsoittajaksi. Metsäkedon orkesteri toimi myös **Eino Grönin** bändinä Grönin keikkaillessa Suomen suvessa.

Näin Rehnström pääsi heti nimekkäiden muusikoiden seuraan. Metsäkedon orkesterissa Rehnström soittaa yhä edelleen mahdollisuuksien mukaan.

Parivaljakko Metsäketö–Rehnström teki myös kirjan “Komppia ikä kaikk”i. Seitsemän vuoden projekti suomalaisesta tanssimusiikista päättyi kansien väliin vuonna 2011.

Unohtuneet nuotit tekivät vaikutuksen

Kari Tapion orkesteriin Rehnström ajautui ensin tuuratessaan bändin kosketinsoittajaa. Mutta Rehnström jäi Kari Tapion mieleen erityisesti Metsäkedon 60-vuotisjuhlakonsertista.

Kari Tapiolle oli unohdettu toimittaa konserttiin nuotit. Seppo Rehnström pelasti tilanteen ja harjoitteli kappaleet korvakuulolta Kari Tapion kanssa.

Kari Tapio oli ihmetellyt asiaa, kun kappaleet olivat jo sen verran vanhaa kaartiä, että nuoren pianistin ei olisi ikänsä puolesta edes pitänyt niitä tuntea.

Soittajat eivät tanssi

Kosketinsoittaja on usein bändissä keskeisessä roolissa.

– Soittoa pitää jonkun aina liidata ja olen itse tottunut tähän rooliin. Olen säestänyt pianolla useita laulajia, niin rooli on tuttu. Liidaamisen voi toki hoitaa bändissä joku muukin soittaja, se on vähän kuka minkäkin roolin haluaa ottaa. Joku

haluaa olla enemmän taustalla, Rehnström toteaa bändin soittajien rooleista.

Bändin soittajat ovat yleensä kuuluisia siitä, että soittajat eivät tanssi. Rehnström myöntää väitteen pitävän monen osalta paikkansa. Mutta ...

– Soittajan on hyvä tietää tanssimisesta jotakin. Temmon on oltava tanssittavaa, jos temmon unohtaa, voi tanssilavalla näkyä virnuilevia naamoja.

Musikaalinen puoliso

Musiikkimaailmasta löytyi myös puoliso **Katri**. Pariskunta meni kihloihin vuonna 2000 ja naimisiin vuonna 2002. Puoliso Katri Rehnström on ammatiltaan teoriapedagogi ja hän opettaa tällä hetkellä poikkihuilun soittoa Pop ja Jazz -konservatoriossa.

Puolisolla on myös yritys Muskat, joka tarjoaa muun muassa musiikin opetusta sekä musiikin sovittamista ja nuotinkirjoitusta. Pariskunta on asunut jo vuosia Helsingin Kontulassa. Välillä Katrin opiskelun takia asuinpaikkana tutuksi tuli myös Jyväskylä.

Sen mitä keikkailulta jää vapaa-aikaa, Rehnströmit viettävät sen kotona ruokaa laittaen ja elokuvia katsellen. Mutta muusikon veri on kuitenkin niin sakeaa, että vapaa-ajalla saatetaan tuurata soittajaa toisessa bändissä.

Juuret Inkeröisissä. Seppo Rehnströmin juuret ovat Kouvolan Inkeröisissä, jossa hänen vanhempansa asuvat edelleen.

Kotia kohti. Metsäkylä aukeaa Haminasta tultaessa.

REETTA VÄÄNÄNEN (taulu 15 740), teksti

LAPSUUDEN KOTIKYLÄSSÄ

Reetta Väänäsen novelli vie lukijan takaisin Metsäkylän maisemiin.

Tunsin vain sinut. Olit 3-vuotiaan koko maailma. Aamulla äiti sanoo: ”Nyt saat lähteä mummin luo.” Matkaa sinne kertyy yli kolme kilometriä. Olin ylpeä saamastani luottamuksesta ja iloinen, kun en tarvitse siskojeni paimentaa.

Tuossa on haanportti ja sen takana jo ensimmäiset naapuritalot. Oikealla on **Niemen Hildan** talo ja hän on ensiapu lehmien sairastuttua. Olen monta kertaa hakenut Hildan meille apuun. Vasemmalla asuu tätini perheineen sekä heidän pihassaan on Jussikan mökki.

Jussikan Hanna tykkää minusta ja kutsuu usein luoksensa. En oikein pidä siellä vierailusta, kun Hanna aina antaa laatikostaan vaatteiden seasta naftaliinille

maistuvia pipareita. Eikä Hannalla ole syliäkään, sillä vatsa ulottuu polviin asti.

Nyt ylitän ensimmäisen kerran radan. muistan äidin varoitukset. Pysähdyn, katse oikeaan ja vasempaan ja sitten nopea radan ylitys, ellei junaa näy eikä kuulu. Tulen heti maantielle. Tiedän tien vievän Haminasta Kouvolaan.

Anttilan saunalta kuuluu koiran haukku

Uitunkurvista avautuu näkymä muihin meidän mäen taloihin. Ylitän Pirasillanojan. Huovilanmäestä erkaneetie Nikkilään ja vaatturi Törmän taloon. Nikkilän lasten kanssa leikin usein. Mäellä on Huovilan talo, jonka pihalla on

pelottava susikoiria. Huovilan neidit ovat kylämme pitokokit. Takana on **Kuuvan Mooseksen** omakotitalo. Mooses on isäni parturi.

Anttilan saunan viereltä kuuluu myös koiran räksytys, mutta se koiria ei pure ketään. **Anttilan Elda**-maman (Oilin mamma) kanssa olen mennyt muutaman kerran yhtä matkaa kotiin. Hän opetti laulun sanoja, joista kotona muistin vain kohdan, jossa laulettiin tähtien tuolla puolen oloa.

Lehtisen Olga asuu myös meidän mäellä ja hänen luonaan olen käynyt antamassa mitan jalkaterästäni, sillä hän on tunnettu tallukkaantekijä.

historia

Reikärahalla kissaa ostamassa

Kuuvan vanhalta mummolta ostin ensimmäisen kissani. Ei hän millään olisi reikärahaani vastaanottanut, mutta viimein sain sen hänelle annetuksi. Rahan, jota olin tiukasti kädessäni puristanut.

Lautalan taloja on useampi, yhdessä niistä asuu tätini perheineen. Nyt tulee ensimmäinen vastaan tulija ja heti muistan äidin neuvon. Niiata niksautan ja tulija katsoo minua tarkasti ja sanoo: ”Voi pieru mihin sinä olet menossa.” En pysähdy, vaan jatkan ripeästi matkaani.

Oma mäkikunta on ohitettu ja edessä on tuntemattomampaa seutua. Siellä täällä on joku sellainenkin talo, jonka tunnistan. Tulee ensimmäinen tienhaara, josta on mahdollista lähteä joko Sutelansillan vai Sahansillan kautta. Valitsen tien, joka Rautaheimon pajan luota kulkee sahan ja myllyn ohi.

Jatkan matkaani ohittaen kaupan ja Viitalan pajan. Kohta on oikealla metsikkö, jossa miehet sunnuntaisin pelaavat korttia. Naiset paheksuvat sitä. Isäni on saanut äidiltäni pelaamisen johdosta nuhteita. Minkähän takia me saamme Mustaa Pekkaa pelata. Seuraavana tien varrella on Rukoushuone. Siellä olen käynyt muutaman kerran aikuisten seurassa.

Sormet eivät riitä ikkunoita laskemaan

Nyt olenkin jo Rautaheimon luona ja erkanen maantieltä kapeammalle sivutielle. Tuossa varmaan on se Lasi-Sipolan talo. Ikkunoita on vierä vieressä. Yritän niitä sormia apuna käyttäen laskea, mutta ei ihan onnistu, kun sormia on vähemmän kuin ikkunoita.

Peltojen yli näkyvät sahan rakennukset ja alkaa kuulua kosken kohina. Saamani neuvon mukaan en saa kurkistaa sillalta alas, vaan on kuljettava keskeltä tietä. Juoksen mäen ylös ja olen taas radan varrella. Tämä toinenkin ylitys onnistuu.

Pääkauppa, osuuskaupan pääliike, on tien varrella. Metsäkylän Osuuskaupalla on enimmillään ollut kolme kauppaa kylässä ja yksityisiä kauppiaa ainakin kaksi. Rautatieaseman ohitettuani lähestyn mummin ja vaarin taloa. Heikkilän kurvista jo näenkin sen sekä taustalla olevan Sipilän mäkikunnan. **Sipilän Inkari** tulee varmaan leikkimään kanssani.

Vaari istuu keinutuolissa

Käännyn mummin pihatielle heti Iita-mamman mökin jälkeen. Tuossa on kellari, jossa mummi säilyttää ruokia ja sitten sauna, jonka kohdalta käännyn kohti taloa.

Mummin koti on erilainen kuin muut talot. Sanovat sen olevan mansardikattoinen. Menen sisälle ja eno huomaa minut ja sanoo: ”Sieltähän se enon typykkä tulikin.”

Vaari istuu kiikkutuolissa serkkuni sylissään ja laulaa: ”Tii tii tikanpoika, kylvi tielle nauriin. Tuli paha paimenpoika, söi sen tikan nauriin. Tikka se itkeä tillitti. Paimenpoika vain nauroi.”

Vaari aina mielestäni istuu keinussa joku meistä lapsista sylissään ja laulaa. Kohta mummi ottaa minut syliinsä ja kehuu miten reipas 3-vuotias tyttö olen. Kuulen sanottavan, että reipas saa olla, sillä tyttöjä on siunaantunut tiheään tahtiin.

Kysyttäessä kauanko olen mummin luona?

– Pitkään, vastaan. En sano siskoni tavoin, joka oli vain yhden viikon.

Kirjoittajan isä. Lauri Ståhlberg (myöhemmin Hovi) Viipurissa sotaväessä.

Sukulaisia kotikylältä. Iida ja Vihtori Ståhlberg (myöhemmin Hovi) lapsineen.

Mäkiharrastus vireää. Kuka muistaa vielä tällaisen maiseman? Kuvassa Uuperin hyppymäki, joka nykyisin tunnetaan suosittuna laskettelurinteenä. Huomaa ihmisrivistö alastulorinteen juurella.

Urheiluvia kaunottaria. Metsäkylän tytöt urheilukentällä noin vuonna 1930.

Lohduttavat sanat. Leena Pousi sanoo, että surun keskellä kyneleet muuttuivat runoiksi ja lohduttaviksi lauluiksi auttaen käsittelemään surun tunteita perheen elämässä.

LEENA POUSI (taulu 3 807), teksti
HANNU MÄKINEN (taulu 5 220), kuvat

“SAAN SYDÄMESSÄIN SINUT AINA SÄILYTTÄÄ...”

Leena Pousin koskettava kertomus siitä, kun menettää yllättäen esikoispoikansa.

Perheemme koki suuren järkytyksen myöhäisenä iltana lokakuussa 2008. Poliisi tuli kertomaan, että 26-vuotias poikamme **Antti** oli löydetty kuolleena asunnostaan. Hän oli päättänyt elämänsä. Isku oli sanoin kuvaamaton. Mitä oli tapahtunut niin elämänmyönteiselle nuorelle miehelle?

Sitä mietimme unettomana yönä ennen seuraavaa päivää, jolloin pääsimme katsomaan poikaamme Kuusankosken sairaalan patologian osastolle.

Kaiken piti olla hyvin

Kun silitin Antin hiuksia ja käsiä, en voinut vieläkään uskoa todeksi kuolemaa, joka oli läsnä. Muistin, kuinka valoisa lapsi

hän oli, herkkä taiteilijasielu.

Ammattikoulun ja armeijan käytyään hän muutti Kouvolaan omaan elämäänsä. Hän oli rumpali. Soittaminen oli hänen elämänsä. Hän työskenteli kuivausteknikona ja oli juuri hankkinut oman asunnon. Hänellä oli suunnitelmia elämälleen eteenpäin.

Kysymykseen, mitä oli tapahtunut, saimme vastauksen. Löysimme Antin asunnon pöydältä masennuslääkkeet. Hän oli saanut ne aiemmin syksyllä työterveyshuollosta. Antti ei halunnut huolestuttaa meitä.

Masennuksesta puhuttaessa asenteet ovat usein vähätteleviä. On totta, että kaikki tuntevat joskus alakulon tunteita

ja masennusta, mutta vakavana sairautena se on lääkäreiden mukaan aivojen toiminnallinen häiriö, jossa tietyt välittäjäaineet keskushermostossa eivät kuljeta hermoimpulsseja paikasta toiseen, ja juuri tämä häiriö aiheuttaa piinaavia oireita kuten ahdistusta, unettomuutta ja toimintakyvyn alenemista sekä ylitsepääsemätöntä väsymystä.

Lisäksi vakavin oire on juuri itsetuhoiset ajatukset. Nuorelta ihmiseltä putoaa pohja elämältä pois, kun mikään ei onnistu. Ponnisteluista huolimatta pienetkin asiat tuntuvat liian suurilta toteuttaa. Unelmat särkyvät, tavoitteet tuntuvat hautautuvan uupumuksen ja päässä tykyttävän ahdistuksen alle. Tilalle tulee toivottomuus.

Eräs nuori puki nämä tunteet hyvin sanoiksi: aivan kuin olisi sisältä kuollut. Hyvin kuvaavaa on sekin, kun Antti oli sanonut kaverilleen: ”Mikähän minua vaivaa, kun mikään ei tunnu miltään, vaikka kaikki on hyvin.”

Kyyneleet muuttuivat sanoiksi

Kun hautajaisten jälkeen ajoin autoa, kyynelvirrat alkoivat muuttua sanoiksi, joista muodostui runoja. Ne muuttuivat todellisiksi, lohduttaviksi lauluiksi.

Tavatessani Antin musiikinopettajan **Päivi Pulkkinen** puhuimme siitä, miten liian moni nuori lähtee tällä tavalla ja miten montaa omaista ja ystävää tämä asia koskettaa. Suomessa kuolee itsemurhissa yli tuhat henkeä vuodessa, kolme ihmistä päivässä.

Pulkkinen kanssa aloitimme Liekki elämälle -projektin. Lopputuloksena syntyi CD-äänite sekä DVD-musiikkivideo, jotka sisältävät runoni sekä laulut ”Myrskyn rummut” ja ”Liekki”. Laulut on sovittanut kapellimestari **Seppo Rehnström** ja muusikkona mukana on huilisti **Katri Rehnström**.

Liekki elämälle-DVD:n valmistumiseen osallistui myös Kouvolan Mediamaja. Toteutus on **Santeri Paakalan** ja Päivi Pulkkinen. Tämän vakavan ja aran aiheen on ottanut käsittelyyn myös **Teemu Viliikka**, joka on tekemässä Antin tarinasta dokumenttia.

Tarvitaan välittämistä

Nyt on kulunut lähes 3,5 vuotta Antin kuolemasta. Vieläkään en voi puhua itkemättä siitä myöhäisestä lokakuisesta illasta, jolloin saimme viestin. Usein puhumme Antista isänsä ja pikkuveljensä kanssa. Olemme surussamme silti iloisia, että meillä on ne yhteiset vuodet ja muistot iloisesta ja huumorintajuisesta Antista.

Kun ajattelen nuoria ihmisiä, jotka masentuvat, mietin, miten heidät saisi kertomaan pahasta olostaan elämäkokemuksista omaavalle aikuiselle. Masentunut ajattelee usein, ettei kukaan ymmärrä ja jää siksi yksin.

Meillä jokaisella, niin kanssakulkijoilla kuin terveydenhoidon ammattilaisillakin, on opittavaa toistemme kohtaamisessa.

Kuka tahansa voi sanoa masentuneelle oikeat sanat: Minä en jätä sinua, mennään yhdessä eteenpäin, et saa tehdä itsellesi mitään, oli yö tai päivä, soita minulle, niin tulen heti luoksesi, minä välitän sinusta. Ilman, että olemme vastuussa toisen elämästä, voimme olla ihminen ihmiselle, toinen toisillemme.

Lauluni sanoin: ”Hyvästi en sano, vaan näkemiin, sen uskoa saan, vielä tavataan.

ANTTI MURTUI MASENNUKSEENSA

EILA KORJALA (taulu 8 562), teksti

Kouvolan Sippolassa asuvien Leena ja Anssi Pousin (taulu 3 807) perheessä koettiin syksyllä 2008 suurin suru ja järkytys, mikä ihmisen osaksi voi tulla. Lokakuisena iltana he saivat murheviestin, että perheen esikoispoika Antti oli löydetty kuolleen asunnostaan. Hän ei ollut jaksanut elää. Hän oli päättänyt elämänsä.

Vanhemmat ja Anttia neljä vuotta nuorempi veli Mikko olivat pitäneet itsestään selvänä, että Antin elämässä kaikki oli hyvin. Peruskoulun jälkeen hän oli käynyt ammattikoulun ja suorittanut asepalveluksen; hänellä oli vakituinen työ ja oma asunto ja kaikki vapaa-ajat hän vietti ystävien ja rakkaan harrastuksensa musiikin parissa.

Antin masennusta vain eivät kaikin läheisimmäkään huomanneet. Antin äiti, rakukeramiikkataiteilija Leena Pousi kirjoittaa siitä, millaista elämä on ollut Antin poismenon jälkeen. Pousi haluaa tarinallaan antaa kasvot masennusta sairastavien omaisille.

Vanhan puutalon kuistilta kuuluu hersyvää naurua ja iloista kielten sekamelskaa. Ugandassa asuva **Milla Happonen (o.s. Pousi, taulu 3 944)** on suomalaiskanadalaisen miehensä ja ugandalaisen **Justinin** kanssa lomalla Suomessa. Tosin intohimoisesta puheesta päätellen hän tekee työtään niin suurella sydämellä, että täysi irrottautuminen töistä on tuskin mahdollista vapaa-ajallakaan.

Sippolassa syntyneen sekä Inkeröisissä ja Myllykoskella lapsuutensa viettäneen Milla Happonen tarina ei liene tavallisimmasta päästä. Hänen tie vei vuonna 1984 Kymenlaaksosta Kanadaan, jossa hänen suomalaissyntyinen miehensä **Hannu** oli asunut jo nelivuotiaasta saakka. Kanadassa Haposille syntyi kolme lasta: **Alex, Adam** ja **Anna**. Vuodesta 1995 lähtien Happonet ovat asuneet Ugandassa, jossa aviomies toimii Fida Internationalin tehtävissä.

Milla Happonen puolestaan toimii Ugandassa perustamansa hyväntekeväisyysjärjestön Caring Handsin toiminnanjohtajana. Caring Handsin tavoitteena on auttaa Ugandassa asuvia köyhiä pääsemään pois köyhyyskierteestä tarjoamalla heille koulutusta ja työtä muun muassa paperikorujen valmistajina.

ihmiset alkavat parveilla meidän talomme ympärillä odottaen lisää ruokaa, Milla Happonen kertoo.

Happonet päättivät jatkaa tempaustaan tekemällä kotikäyntejä ruoka-avustusta saaneiden perheiden luokse. Erään kotikäyntinsä aikana Milla Happonen näki naisen, joka teki paperista perinteisiä afrikkalaisia helmiä. Hän innostui helmistä ja sai idean kouluttaa jäljellä olevilla rahilla 15 köyhää tai leskinaista tekemään paperisia helmiä myytäväksi.

– Näin heti, että tässä on se juttu, Happonen sanoo.

Puolen vuoden jälkeen koulutuksen tulokset alkoivat näkyä ja helmet alkoivat vihdoinkin näyttää riittävän hyviltä kelvataksien myyntiin.

Tällä hetkellä Caring Handsin helmentekijöiden ryhmään kuuluu 50 naista ja yksi mies. Ja vaikka järjestön alkuperäinen ajatus onkin ollut auttaa nimenomaan köyhiä yksinhuoltajaaiteja, ei Caring Hands ole halunnut syrjiä miehiäkään. Muutoinkin helmentekijöiden joukkoon mahtuu monenlaista elämäntarinaa niin HIV-positiivisista, vammaisista kuin Ugandan sisällissodan pakolaisistakin.

Helmentekijöiksi haluavia olisi huo-

taloudellista tilannetta, järjestön tavoitteena on voimauttaa helmentekijöitä kokonaisvaltaisesti ja rikkoa köyhyys kierre. Afrikassa köyhyys siirtyy usein vanhemmilta lapsille, koska sosiaaliturvaa ei ole, eikä köyhillä vanhemmilla ole varaa kouluttaa lapsiaan.

– Jos vanhemmilla ei ole rahaa ostaa lapselle koulupukua ja oppikirjoja, lapsi ei pääse kouluun. Köyhyys ei aina tarkoita pelkkää rahattomuutta, vaan Ugandassa se voi tarkoittaa myös luku- ja kirjoitustaidottomuutta, Milla Happonen huomauttaa.

Läheskään kaikki Caring Handsin helmentekijäkään eivät aluksi osanneet edes kirjoittaa omaa nimeään. Tämän huomattuaan Caring Hands päätti alkaa tarjoamaan myös koulutusta luku- ja kirjoitustaidottomille rodusta, uskontokunnasta tai muusta taustasta riippumatta.

Nyt suunnitteilla on myös bisneskoulutusta, sillä Caring Handsin tavoitteena on, että helmentekijät pärjäisivät jonakin päivänä omillaan. Moni on jo nytkin päässyt aimo harppauksen eteenpäin Caring Handsin avulla.

Vaikka elämä Ugandassa ei varmasti olekaan aina ollut helppoa suomalaisnaiselle, huokuu Millasta tarmokas, mutta vilpiton

HELMIÄ AFRIKASTA

Milla Happonen voimauttaa köyhiä ugandalaisperheitä paperikoruilla.

Ruokaa 120 perheelle

Kaikki sai alkunsa Happonen jouluna 2005 järjestämästä tempauksesta, jonka tarkoituksena oli auttaa yhden asuinalueen sataa ugandalaista köyhää perhettä tarjoamalla heille ruokatarvikkeita yhteen ateriaan. Ruoka-avustuksia ja lahjoituksia kertyi kuitenkin niin paljon, että ruokaa riitti lopulta jopa kuukauden ajaksi yli 120 perheelle.

– Kun jouluku oli ohi, aloimme miettimään, että mitä sitten kun ruoka loppuu ja

mattavasti enemmän kuin Caring Hands pystyy ottamaan, koska järjestö ei voi valmistuttaa tuotteita enempää kuin se pystyy myymään. Vaikka helmet ovat löytäneet tiensä jo monen suomalaisen kaulaan, on markkinointityötä helmien eteen tehtävä jatkuvasti.

Tavoitteena rikkoa köyhyys kierre

Sen lisäksi, että Caring Hands haluaa kohentaa köyhien ugandalaisperheiden

auttamisen halu.

– Tuntuu pahalta, kun ei voi auttaa kaikkia avun tarpeessa olevia, mutta pitää keskittyä niihin, jotka ovat kaikista heikoimmassa asemassa, Milla Happonen sanoo ja on syystäkin ylpeä lukemattomista selviytymistarinoista, joita Caring Hands on ollut tukemassa.

Lisää tietoa Caring Handista voi lukea hyväntekeväisyysjärjestön verkkosivuilta osoitteesta www.caringhandssuomi.org.

Voimauttavat korut. Ugandassa perustamansa hyväntekeväisyysjärjestön kautta Milla Happonen tarjoaa paikalliselle väestölle työtä muun muassa paperikorujen valmistajina. Millan, (Eevantytär o.s. Mänttari) isoisä Sulo ja Evert Mänttari olivat veljeksiä.

Perhe yhdessä. Milla ja Hannu Happonen suomalaiskanadalaiseen perheeseen kuuluvat lapset Alex, Adam ja Anna. Kuva Happonen kotialbumista

EILA KORJALA (taulu 8 562), teksti
HANNU MAKINEN (taulu 5 220), kuvat

SUKUMERKKI KASTELAHJANA ON KUIN TERVETULOTOIVOTUS SUKUUN

Helmi Mänttärille 15 lapsenlapsen ristiäispäivän lahja on ollut helppo valinta.

Kun Kouvolan Inkeröisissä asuva **Helmi Mänttari** (taulu 6 802) on miettinyt lapsenlapsilleen sopivaa kastejuhlan lahjaa, valinta on ollut helppo. Kaikki hänen 15 lapsenlastaan ovat saaneet ristiäispäivänään kultaisen Mänttärin sukumerkin.

Isoäidin mielestä se on ollut mukava antaa pienelle vastasyntyneelle; se on kuin tervetulotoivotus suureen sukuun. Konfirmaatiopäivänään he ovat sitten saaneet kultaisen ketjun tähän sukumerkkiin. Tällä hetkellä lapsenlapsista vanhin on 33-vuotias lääkäri ja nuorin on opintiansa alussa oleva 7-vuotias koululainen.

Omille lapsilleen, kolmelle tytölle ja kolmelle pojalle, Mänttari on hankkinut sukukirjan, ja tietysti omassakin kirjahyllyssä kunniapaikalla on kaksiosainen sukukirja. Ja juhlapäivinä hän kiinnittää korviinsa sukumerkkikorvakorut, jotka hänen miehensä **Erkki Mänttari** (taulu 7691) aikoinaan teetti tilaustyönä hänelle.

Suvun tunnukset ovat arvokkaita ja tärkeitä; omalta osaltaan ne lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Suku on voimavara

Helmi Hohdista tuli Mänttari kesällä 1951, jolloin hän avioitui Erkki Mänttärin kanssa. Mutta Mänttärin sukua hän oli jo ennen sitä isänsä **Otto Hohdin** (taulu 6 793) kautta.

– Miehelleni suku oli hyvin tärkeä. Ja mahdollisuuksien mukaan me osallistuimme niin sukujuhliin kuin muihinkin sukutapaamisiin, vaikka työvuosina ja

lasten ollessa pieniä lähteminen ei suinkaan aina ollut helppoa. Sukuun kuulumista olemme arvostaneet, sillä tässä nopeasti muuttuvassa maailmassa se edustaa pysyvyyttä ja turvaa, Mänttari sanoo.

Erkki Mänttari teki elämäntyönsä Keltakankaan koulun talonmiehenä. Hän menehtyi vakavaan sairauteen vuonna 1995. Silloin kaikki suunnitelmat, joita oli tehty yhteisen vanhuuden varalle, kariutuivat, mutta sen sijaan lasten perheiden ja muun suvun merkitys kasvoi. Silloin, kun kuljetaan elämän vastamäkiä, oma suku antaa voimaa.

– Lasten ja heidän perheittensä kanssa pidämme jatkuvasti yhteyttä puolin ja toisin, vaikka he ovatkin lentäneet pesästä ympäri Suomea, Mänttari kertoo.

Liikunta pitää nuorena

Helmi Mänttaria ei uskoisi 81-vuotiaaksi, niin nuorekas ja hyväkuntoinen hän on. Hän kertoo harrastaneensa aina hyvin paljon liikuntaa ja harrastaa yhä; hän sauvakävelee ahkerasti ja jumppapallokin on miltei jokapäiväisessä käytössä.

Yhdeksi nuorekkuuden salaisuudeksi hän arvelee sitäkin, että hän on saanut olla terveenä ja aina ollut puuhaamassa jotakin. Jo aivan nuorena hän oli lapsuuden kodissaan se, joka hoiti asioita. Hän katsoo huoneessaan olevaa rukin pyörää ja kertoo sen tarinan.

Jatkosodan aikana hänet lähetettiin ostamaan Myllykosken Osuuskaupasta äidille rukkia. He asuivat Inkeröisissä, joten matka niissä oloissa oli melkoisen

pitkä. Hän oli nuori, alle rippikouluikäinen, mutta ei epäröinyt lähteä matkaan.

– Ostin rukin ja ajattelin tulla kotiin junalla. Koska silloin oli sota-aika, junassa ei olisi saanut kuljettaa tavaroita, mutta minulle oltiin suopeita, ja niin vain tulin rukin kanssa kotiin, Mänttari muistelee.

Pyöräilyä hän on myös harrastanut paljon ja polkenut pitkiäkin matkoja, muun muassa kerran hän teki miehensä sisaren **Kirsti Kyötikin** (taulu 7694) kanssa polkupyöräretken Liikkalan Mänttärinmäelle sukumuseon pihapiiriin.

EM-kisoissa Barcelonassa

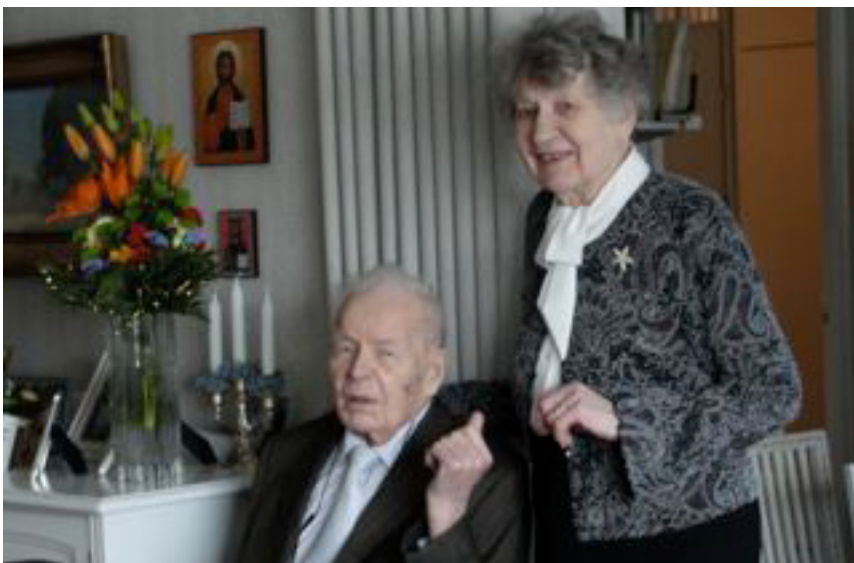
Eläkevuosina Helmi Mänttärillä on ollut aikaa matkustella, kun voimia ja terveyttä on ollut. Kesällä 2010 hän matkasi tyttäriensä **Soilin**, **Pirjon** ja **Anun** kanssa Barcelonaan seuraamaan yleisurheilun EM-kisoja.

Toki Barcelonan kaupunkiinkin tutustuttiin perin pohjin; kaikki aika ei suinkaan mennyt stadionilla, jossa suomalaisittain koettiin urheilun juhlaa silloin, kun Tero Pitkämäki heitti keihäässään pronssia.

Jälkeenpäin tyttäret teettivät tästä äidin 80-vuotispäivämatkasta kuvakoostekirjan ja sitä katsellessa voi yhä uudelleen eläytyä tuon ikimuistaisen matkan tapahtumiin.

– Kyllähän matkaseurueemme jäsenet jatkuvasti ihmettelivät hyvää kuntoani ja jaksamistani. Mutta niinhän ne lapsenlapsetkin sanovat, että meidän mummu on ”virkiä”, Helmi Mänttari hymyilee.

Mänttärin Sukuyhdistyksen kaikki myynnissä olevat sukutuotteet löydät tämän lehden takakannesta. Sukutuotteita voi tilata esimerkiksi keskiaukeaman kupongilla.

Virkeässä kunnossa. Vilho Kekkonen jutusteli leppoisasti vieraidensa kanssa. Kuvassa hän on yhdessä puolisonsa Eilan kanssa. (Kuva: Juhani Eriksson)

SUVUN VANHIN VILHO KEKKONEN TÄYTTI 103 VUOTTA

Jyväskyläläinen diplomilaulaja, director cantus **Vilho Kekkonen** (taulu 12 644) vietti tiistaina 21. helmikuuta Jyväskylässä 103-vuotispäiviään. Kekkonen säveltämää musiikkia esittivät muun muassa **Aki Hietala** ja Jyväskylän kanttorit.

Myös päiväsankari itse esiintyi. Juhlissa vieraili ystävien lisäksi myös emerituspiispa **Yrjö Sariola**.

Kekkonen on tiettävästi Mänttärin suvun vanhin elossa oleva jäsen. Vuonna 1909 Karttulassa syntynyt Kekkonen on tehnyt poikkeuksellisen pitkän uran musiikin maailmassa. Hän valmistui kanttoriurkuriksi jo vuonna 1941 ja laulunopettajaksi neljä vuotta myöhemmin.

Suoritettuaan vielä lauludiplomin vuonna 1950 Kekkonen tuli Jyväskylän konservatorioon opettajaksi. Sen jälkeen hänellä on ollut vuosikymmenien aikana useita satoja oppilaita.

Vuonna 1991 Vilho Kekkonen pääsi Guinnessin Ennätysten kirjaan maailman vanhimpana esiintyvänä tenorina. Yksinlaulu sujui päiväsankarilta vielä 103-vuotisseuroissakin. Kekkonen asuu edelleen Jyväskylän keskustassa **Eila**-vaimonsa kanssa.

Kekkonen kuuluu Mänttärin suvun Sällin sukuhaaraan edellisen puolisonsa **Katri Kauhasen** kautta. Puoliso kuoli vuonna 1992.

ARI LEHTOMÄKI 60 VUOTTA

Mänttärin Sukuyhdistyksen johtokunnan puheenjohtaja **Ari Lehtomäki** (taulu 11 022) täytti 60 vuotta viime syksynä. Hän on syntynyt Sippolan Liikkalan Lehdomäellä 26. lokakuuta 1951.

Oikealta sukunimeltään hän olisi Mänttäre, mutta Liikkalassa oli samojen etunimien vuoksi edellisissä sukupolvis-

sa tapana ottaa talon nimi sukunimeksi sekaannusten välttämiseksi.

Lehtomäki on toiminut sukuyhdistyksen luottamustoimissa useita vuosikymmeniä. Hän oli jo 1970-luvun alussa mukana **Evert Mänttärin** perustamassa nuorisajaostossa ja on siitä ryhmästä enää ainoana aktiivisesti mukana.

Valtuuskuntaan hän on kuulunut vuodesta 1988 ja johtokuntaan jo vuodesta 1978 alkaen yhtäjaksoisesti. Nyt viimeiset neljä vuotta hän on toiminut johtokunnan puheenjohtajana. Monet ovat tapahtumat ja talkoot miehellä takana sukuyhdistyksen toiminnassa.

Kaupallisen koulutuksen saanut Ari viljelee Eija puolison kanssa Eijan kotitilaa Liikkalan Turkialla ja toimii lisäksi myyntimiehenä paikallisessa vakuutusyhdistyksessä. Perheeseen kuuluu neljä lasta viisi lastenlasta, jotka ovat jo maailmalla.

Puoliso **Eija** on osallistunut myös ahkerasti sukuyhdistyksen toimintaan eri tapahtumissa lähinnä huoltopuolella. Perheeseen kuuluu neljä lasta, jotka ovat maailmalla.

ANSSI MÄNTTÄRI 70 VUOTTA

Elokuvaohjaaja **Anssi Mänttäre** (taulu 8 098) täytti 70 vuotta viime vuoden joulukuussa. Hän on syntynyt Sippolassa 18. joulukuuta 1941.

Pitkän uran elokuvamaailmassa tehneen Mänttärin ensikosketus elokuvaan tapahtui Sippolan työväentalolla. Hän sai leffajulisteita seiniin naulaamalla palkkiokseen lippuja elokuvaesityksiin.

Mies halusi näyttelijäksi jo 13-vuotiaana. Hän näytteli nuorena Helsingin Liisankadun nuorisoteatterissa ja kiersi Kouluteatterin kanssa Pohjanmaalla. Mänttärin ensimmäinen elokuvarooli oli **Mikko Niskasen** elokuvassa "Sissit" vuonna 1963.

Ensimmäisen pitkän elokuvansa "Pyhä perhe" hän ohjasi vuonna 1976. 1980-luvulla Mänttäre ohjasi ja käsikirjoitti pelkästään pitkiä elokuvia 13, joista kolme pseudonyymillä Suvi-Marja Korvenheimo. Viimeisin elokuva on viime vuonna ilmestynyt "Tarkastaja".

Mänttäre on uransa aikana istunut myös Suomen Elokuvaseuran hallituksessa. Hän on vuonna 1986 perustetun Sodankylän elokuva-juhlien perustajajäsen. Hän luotsasi elokuva-juhlia tapahtuman alkuvuosina yhdessä Aki ja Mika Kaurismäen kanssa.

Syntymäpäivähaastattelussaan Helsingin Sanomissa Mänttäre kertoo, että mieheltä on tulossa vielä parikymmentä elokuvaa. Neljään on jo käsikirjoituskin valmiina.

– Kuinka moni lahjakkuus onkaan aikoinaan luovuttanut, koska ei jaksakaan hakata päättään seinään. Videokuvaaminen antaa edes mahdollisuuden yrittää, hän toteaa haastattelussa teknisestä kehityksestä, joka miehen mielestä demokratisoi elokuva-alaa.

IN MEMORIAM

Aessori, reservin majuri Erkki Sutela

Reservin majuri **Erkki Sutela** (taulu 4 548) syntyi Uudellakirkolla Karjalan kannaksella 1. elokuuta 1915. Jo talvisodassa hän toimi joukkueen johtajana Keski-kannaksella haavoittuen sodan loppuvaiheessa.

Jatkosodan alkuvaiheessa hän toimi aluksi rintamalla kompanian päällikkönä jalkaväkirykmentti 2:ssa. Sieltä hänet siirrettiin Päämajaan yleisesikunnan päällikön **Erik Heinrichin** adjutantiksi vuodesta 1942 sodan loppuun.

Sutela tunnettiin maanpuolustusaktiivina ja perinteen siirtäjänä. Hän oli muun muassa Suomen Reserviupseeriliiton kunniajäsen toimittuaan sitä ennen järjestössä luottamustehtävissä ja Kymenlaakson reserviläisjärjestöissä.

Perinteiden säilyttämiseksi hän toimi sodan ajan Päämajan ja **Mannerheimin** perinteen siirtäjänä sekä kirjoitti muistelmateoksen "Heinrichin adjutantina".

Varsinaisen päivätyönsä hän teki koulutuksensa mukaisesti Elimäen koululaitoksessa koulunjohtajana. Sen jälkeen hän toimi vielä kahdeksan vuotta Iitinseutu-lehden päätoimittajana ja toimitusjohtajana.

Aessorin arvonimen elämäntyöstään saanut Erkki Sutela kuoli 94-vuotiaana 30. toukokuuta 2010.

Suosio taattu. Sukuseurat keräsivät jälleen Mänttärinmäen Heinäkalliolle noin 40 henkilöä.

SUKUSEURAT KERÄSI MUSEONMÄELLE 40 SUKULAISTA

JORMA MÄNTTÄRI (taulu 11 480), teksti ja kuvat

Perinteisesti heinäkuun kolmantena sunnuntaina kokoontuttiin jälleen viime kesänäkin Mänttärinmäen Heinäkalliolle Liikkalaan sukuseuroihin. Kuulijoita oli tavanomainen määrä eli noin 40 henkilöä.

Seurakunnan edustajana puhui ro-
vasti **Heikki Heinonen**. Kanttorina toimi **Elina Lehtomäki** (taulu 11 020), joka laulatti seuraväkeä. Tyttärensä **Veera Lehtomäki** ja **Tuuli Suutari** (taulu 2 954) lauloivat Lehtomäen säestys-
sellä tutun virren ”Mä silmät luon ylös taivaaseen” ja hengellisen laulun ”Ristin merkin teen”.

Sippolalainen käsityöryttäjä **Leena Pousi** (taulu 3 807) kertoi vaikuttavasti surutyöstään aikaisemmin tapahtuneen poikansa kuoleman jälkeen.

Lähetystyöstä Namibiassa ja maan tavoista kertoi **Eeva-Maria Muurman** (taulu 2 382), joka työskenteli siellä nelisen vuotta vuoteen 1998 saakka. Sittemmin Muurman on toiminut matematiikan opettajana Helsingissä. Hän on tunnetun haminalaisen sukututkijan **Aarre Muurmanin** tytär.

Sukuseurojen päätöshartauden piti **Eila Korjala** (taulu 8562).

Sukuseurojen jälkeen juotiin kahvit, vaihdettiin kuulumisia ja tutustuttiin taas kerran museoihin – museonmäellä kun oltiin.

Tänä vuonna sukuseurat jäivät väliin sukujuhlavuoden takia. Sukujuhlat pidetään Myllykosken Viialan koululla 14.–15.7. Juhlajumalanpalvelus on Myllykosken kirkossa sunnuntaina 15.7. kello 10.

Elina ja tytöt estradilla. Kanttorina seuroissa toiminut Elina Lehtomäki säesti Veera Lehtomäkeä ja Tuuli Suutaria.

KIRJAILIJA PALJASTAA SODAN AJAN SUOMALAISEN VASTAVAKOILUN

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1 943), teksti

Espoolainen kirjailija **Juhani-Ville Kaarnakari** (taulu 10 555) on kirjoittanut kuusi sota-aiheista kirjaa, jotka on kustantanut Tammi.

Miehen tuorein kirja "Legioonalainen Peters Ruandassa" ilmestyi viime syyskuussa. Sitä edellinen teos "Operaatio Chevalier" näki päivänvalon viime elokuussa.

– "Operaatio Chevalier" paljastaa maailmansodan ajan suurimman sabotaasihankkeen, joka onnistuessaan olisi muuttanut koko sodan kulkua. Vastakkain olivat suomalainen vastavakoilu ja venäläisten tukema, maan alla toimiva suomalainen sabotaasiryhmä, Kaarnakari kertoo.

Kirjailijan mukaan operaation kohteena oli marsalkka **C.G.E. Mannerheim**, mutta valtakunnankansleri **Adolf Hitlerin** ilmaantuessa syntymäpäivien vieraslistalle, hänetkin otetaan kohteeksi.

– Asiasta ei ole koskaan aikaisemmin kerrottu. Vastavakoilun miehet ja naiset allekirjoittivat elinikäisen vaikenemissopimuksen, Kaarnakari sanoo.

Kaksi uutta kirjaa tänä vuonna

Espoolaiselta on tulossa tänä vuonna kaksi uutta kirjaa: "Operaatio Para Bellum" elokuussa ja "Legioonalainen Peters – Erämaan kettu" syyskuussa.

Kaarnakari kirjoittaa erittäin tarkalle faktapohjalle rakennettuja fiktiivisiä sotatrillereitä.

– Niissä seikkailevat todellisuudessa samoissa tehtävissä sodan aikana toimineet henkilöt, hän kertoo.

Neljä kirjaa Kaarnakari on julkaissut yhdessä Kotkan Sunilasta kotoisin olevan **Kyösti Pietiläisen** kanssa. Pietiläinen palveli muukalaislegioonassa 28 vuotta.

Kirjailijan ensimmäinen teos "Legioonan isku Kolweziin" ilmestyi vuonna 2008 ja toinen teos "Sotapoliisi Peters No 005" julkaistiin vuonna 2009. Vuonna 2010 Kaarnakariilta ilmestyivät teokset "Legioonalainen Peters – Verinen keidas" ja "Operaatio Übung".

Suomalainen protoauto. Tämä Raceabout-auton prototyyppi näki päivänvalon ensimmäisen kerran vuonna 2000. Kuvassa vuoden 2002 malli. Tällä hetkellä autosta on valmistunut jo neljäs versio. (Kuva: Stadian autolaboratorio)

PROTOAUTOJA JA VANHAA TANSSIMUSIIKKIA

Pääkaupunkiseudun Mänttärinen tapaaminen palasi tutulle paikalleen maanantai-iltaan.

JORMA MÄNTTÄRI (taulu 11 480), teksti ja kuva

Perinteinen pääkaupunkiseudun Mänttäreiden tapaaminen osui viime vuonna juuri alunperin suunniteltuun **Aleksis Kiven** päivään ja maanantaille. Toimikunta oli järjestänyt mielenkiintoisen illan helsinkiläisen **Anssi Paasivirran** (taulu 10 793) johdolla.

Helsingin ammattikorkeakoulu entinen Stadian yliopettaja, diplomi-insinööri **Matti Parpola** (taulu 14 286) esitteli mielenkiintoisella tavalla viiden eri automallin valmistumista oppilaidensa työnä.

"Minä teen insinöörejä, insinöörit tekevät ja suunnittelevat työn", oli hänellä mottona työssä ollessaan. Parpola on ollut nyt jo kolme vuotta eläkkeellä. Mies on kuuluisan Stadia-projektin isä.

– Projekteilla on mieleton merkitys koulutuksessa. Teollisuus haluaa sellaisia uusia työntekijöitä, joiden sisäänojoihe on lyhyt. Projektin avulla verkottuminen teollisuuteen tiivistyy.

Oppilaat ovat saaneet hyvin työpaikkoja koulutuksen jälkeen, hän sanoi.

SUKULEHTIKILPAILUN RAATI: NIINIPUU LAPSIYSTÄVÄLLINEN SUKULEHTI

Suomen Sukuseurojen Keskusliiton viime vuoden sukulehtikilpailussa raati arvioi Niinipuu-lehden lapsiystävälliseksi sukulehdeksi.

– Lehden sisältöä mietittäessä olemme tietoisesti halunneet tuoda jutuissa esille tavallisia Mänttäreitä. Olemme antaneet lehdessä tilaa haastatteluille, joissa yksi perhe pääsee esille esimerkiksi harrastuksen, työn tai vapaaehtoistoiminnan kautta. Tästä olemme saaneet myös hyvää palautetta lukiolijaltamme, toimitussihteeri **Marko Wahlström** (taulu 1 943) sanoo.

Aivan palkintosijoille Niinipuu ei Keskusliiton lehtikilpailussa kuitenkaan yltänyt, mutta karkijoukkoon lehti nousi. Lapsiystävällisyyden lisäksi kilpailun tuomaristo kiitteli lehden lyhyitä uutisia suvun eri aloilla menestyneistä jäsenistä.

– Suvun jäsenistä on myös viittaukset sukutauluihin, mikä miellytti lehtikilpailun raatia, liiton pääsihteeri **Eine Kuismen** kertoo.

Viiden prototyyppiauton mies

Parpola kertoi esimerkkinä viidestä eri prototyyppiautosta, joita hän on valmistanut Stadian autolaboratoriossa opiskelijoidensa kanssa.

– Hydroauto valmistui vuonna 1990 ja toimii opetusvälineenä edelleen. Ibana-kaupunkiauto valmistui vuonna 1994 ja on edelleen ajokunnossa, vaikka sillä onkin ajettu viimeksi vuonna 2002.

Sen jälkeen tuli Hybridi-Ibana vuonna 1997, joka esiteltiin saman vuonna Toyotan ensimmäisen sarjatuotantohybridin kanssa. Auto purettiin vuonna 2004.

– Raceabout valmistui vuonna 2000, mutta on edelleen kehityksessä ja neljäs versio on valmistunut. Citycab esiteltiin Pariisissa menestyksellisesti vuonna 2006, hän jatkoi.

Parpolan alulle panema Formula-projekti palkittiin viime vuonna Pro Finlandia -kunniapalkinnolla.

Illan päätteeksi niin sanottua vanhaa tanssimusiikkia sukutapaamisessa esittivät **Pirkko ja Harri Vettenranta**. Johtokunnan puheenjohtaja **Ari Lehtomäki** (taulu 11 022) kertoi Mänttärin Sukuyhdistyksen kuulumisia.

Pääkaupunkiseudun Mänttärin kokoontuvat Paasitornin kokoustiloissa Helsingin Työväenyhdistyksen talossa (Paasivuorenkatu 5 A) maanantaina 15.10.2012 kello 18.30. Sukutuotteiden myynti, kahvitarjoilu ja seurustelu alkaa kello 17.30. Illassa on suvun jäsenten esittämää ohjelmaa.

Tälle palstalle toivotaan vinkkejä suvun jäsenistä, jotka ovat suorittaneet jotakin merkittävää valtakunnallisesti, alueellisesti tai henkilökohtaisesti, esimerkiksi opinnoissa tai nimityksissä. Tai ovat kunnostautuneet omassa työssään, opinnoissa tai urheilussa.

kulttuuri

Liina Heikkinen (taulu 11 784) Kouvolasta palkittiin viime vuoden parhaana luontokuvaajana alle 17-vuotiaiden sarjassa laulujoutsenkuvallaan nimeltään "Jättäkää minut rauhaan". Palkintonsa hän sai tasavallan presidentin kädestä. Liinalla on ikää vasta 9 vuotta.

Maija Heikkinen (taulu 11 784) Kouvolasta on voittanut Kymenlaakson Luontokuva 2011 -kilpailun nuorten sarjan. Liina ja Maija ovat sisarusia sekä tunnetun luontokuvaajan **Jari Heikkisen** tyttäriä.

Virve Pakkanen (taulu 1 721) Haminasta oli voitokas luontokuvaajana Haminan Ympyräkamerat ry:n lintuaiheisessa teemakilpailussa. "Haarapääskyt" -kuva toi voiton ja "Syysiltana" kolmannen palkinnon. Lisäksi hän voitti ripustettavien kuvien sarjan otoksellaan "Kolme joukhaista".

Jussi Lähde (taulu 6 893) Helsingistä on jatkanut politiikan veijariromaanisarjaansa ja on kirjoittanut jatkoa viime vuoden puolella "Känsä tietää" -romaanille nimeltään "Napit vastakkain". Lähde tuli tunnetuksi presidentti **Martti Ahtisaaren** lehdistösihteerinä.

Irja Sinivaara (taulu 9736) Kotkasta on kirjoittanut "Kevään hämähä" -romaanin, joka on jatkoa "Sinisiin ilmoihiin". Kirja kertoo päähenkilöiden matkasta sodan runtelemassa Kotkassa vuosina 1939–1944. Sinivaara sai viime vuoden Kaakkois-Suomen taidetoimikunnan palkinnon tunnustuksena kaunokirjallisuudesta tuotannostaan.

Juha Vesala (taulu 10 369) on julkaisut toisen nuorten kirjansa nimeltään "Tähtäimessä voitto". Kirja liittyy aiheeltaan urheilumaailmaan. Vesala on kouvolaalainen urheilutoimittaja ja kirjailija.

Joonas Saartamo (taulu 8 164) on yksi kolmesta pääosan esittäjästä viime joulukuussa ensi-iltansa saaneessa elokuvassa "Hiljaisuus". Elokuva kertoo uudesta näkökulmasta sota-ajan tapahtumista, kun nuoret miehet työskentelevät kaatuneiden evakuoitokeskuksessa jatkosodan viimeisinä aikoina. Hän sai roolistaan parhaan miespääosan esittäjän Jussi-palkinnon 29. tammikuuta.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1 943), teksti ja kuva

VALTUUSKUNTA KESKUSTELI SÄÄNTÖJEN MUUTTAMISESTA

Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunta keskusteli viime vuoden kokouksessaan aikeista uudistaa yhdistyksen sääntöjä.

Kokouksessa nousi esille ajatus valtuuskunnan kahden erillisen kokouksen järjestämisestä. Kokoukset pidettäisiin keväällä ja syksyllä. Sääntömuutos vaatii tämän vuoden sukkokokouksen päätöksen.

Valtuuskunta keskusteli myös jäsenyysasiasta. Nykyinen käytäntö on ollut käytössä vuoden 1964 sukkokokouksessa hyväksytyistä säännöistä alkaen.

– Nykyisten sääntöjen mukaan kaikki sukulaiset ovat jäseniä, kunniajäsen **Eero Mänttari** (taulu 10 787) muistutti.

Kokouksessa puhetta johti valtuuskunnan puheenjohtaja ja suvun päämies Jorma Mänttari (taulu 11 480). Kokous valitsi varapuheenjohtajaksi edelleen **Anssi Paasivirran** (taulu 10 793). Myös johtokunnan jäsenet saivat vuoden jatkopestin.

Toiminnantarkastajiksi valittiin uutena **Petra Nyman** (taulu 10 714) Helsingistä ja uudelleen **Jarmo Lehtomäki** (taulu 11 020) Kouvolasta. Varatilintarkastajiksi valittiin uutena **Aki Mänttari** (taulu 2 957) Espoosta ja uudelleen **Kari-Matti Sahala** (taulu 14 495) Pornaisista.

Valtuuskunta hyväksyi vuoden 2010 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka päättyi reilu 3 700 euroa plussalle. Kokouksessa hyväksyttiin myös vuoden 2011 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Valtuuskunta muisti kokouksensa aluksi hetken hiljaisuudella edesmenneitä tilintarkastajia **Mauri Toivosta** (taulu 2 363) sekä **Tauno Mänttariä** (taulut 2 942 ja 7 536), joka toimi valtuuskunnan jäsenenä 29 vuotta ja ansioitui sukumerkin aikaansaamisessa. Puheenjohtaja luovutti valtuuskunnan jäsen **Tuomas Mänttärille** (taulu 3 978) sukumerkin ja Elämänpolkuja-kirjan muistoksi 50-vuotispäivän johdosta.

Valtuuskunta merkitsi tiedokseen, että Haminan Mäntlahdessa on tekeillä paikallinen kyläkirja, johon on tulossa myös Mänttäreitä koskeva osuus.

Nykyisen valtuuskunnan toiseksi viimeisessä kokouksessa **Erkki Mänttärillä** (taulu 3 977) Tuusulassa oli paikalla 26:sta jäsenestä 14.

sukutapahtumia

Päättäjät koolla. Suvun nykyinen valtuuskunta kokoontui toiseksi viimeiseen kokoukseensa tuusulalaisen Erkki Mänttärin kotona.

TERHI PUUSTI-JÄRVI (taulu 3 100)

NÄKYMÄTÖN SIDE **kolumni**

Tyttäreni taisi olla noin kaksi ja puolivuotias, kun hän alkoi kiinnostumaan sukulaissuhteista. Hän kyseli ja yritti ymmärtää kuka on kenenkin äiti, isä, veli tai sisko. Usein meillä toistui äidillekin esitetty kysymys "Kuka on sinun oma äiti?"

Samoihin aikoihin tyttäreni kyselyän kanssa sain yhteydenoton eräältä naiselta, joka oli vastikään menettänyt isänsä. Koska naisen vanhemmat olivat eronneet jo hänen ollessaan pikkutyttö, ei hän ollut koskaan oppinut tuntemaan isänsä puoleista sukua. Nyt isän kuoltua hän halusi selvittää omia sukujuuriaan ja sukupuuta tutkimaan hän oli löytänyt minut. Tovin selvittelyn jälkeen päädyimme lopputulokseen, että olemme pikkuserkkuja.

Aloin itsekkin miettimään sitä, miksi on tärkeää tuntea omat sukujuurensa. Usein elämän käännekohtissa ihmiselle tulee tarve etsiä sukujuuriaan. Vaikkapa siinä vaiheessa, kun omista vanhemmista aika jättää, nousevat muut sukulaisuussuhteet tärkeiksi. Jollakin lailla meille ihmisille on luontaista tuntea kuuluvansa johonkin tiettyyn ryhmään, jota yhdistää näkymätön side.

Tämä näkymätön side löytyi myös ystäväni suvusta, jossa 88- ja 90-vuotiaat siskokset löysivät toisensa lastensa avustamana 53 vuoden hiljaiselon jälkeen. Toinen sisaruksista oli muuttanut Amerikkaan vuonna 1958, eikä sen jälkeen yhteyttä oltu pidetty. Lasten ja lastenlasten avustuksella 2000-luvun mummot soittivat toisilleen videopuhelun Skypellä ja arvata saattaa, miten hämmästyneitä ilmeet olivat.

Aika siis muovaa yhteydenpitoon liittyviä tapoja ja Facebookissakin voi nykyään rakentaa oman sukupuun. Myös sukulaisuuden mitta ja määritelmä elävät ajassa. Tämän päivän uusperheissä isä-, äiti- ja sisaruspuolet voidaan ottaa vastaan täysivaltaisina sukulaisina. Lapsilla saattaa olla isovanhempia tuplamäärä ja heidän lisäksi myös liuta iso-isovanhempia. Monilla lapsilla on nykyään mummoja ja pappoja enemmän kuin sisarusia.

Monet sukulaisista käytetyt nimitykset sen sijaan ovat arkipuheessa jääneet unhoon. Itsekkin ihmettelin lapsena kenestä hoitotäti puhui kertoessaan "meijän miniästä". Kytystä, nälästä tai natosta tuskin kukaan enää puhuu nykyään.

Yhtä kaikki ja siitä huolimatta, millaisia nimityksiä sukulaisista käytetään, kuinka paljon tai millaisin välinein yhteyttä sukulaisiin pidetään, suurimmalle osalle meistä sukulaisuussuhteilla on merkitystä. Hyvä osoitus siitä on voimissaan oleva sukuyhdistys, vuosittain ilmestyvä sukulehti ja tiiliskiviäkin paksummat sukukirjat. En se siis voi olla vain minä, jolle suku on tärkeä.

Sanaselityksiä:

Nato = aviomiehen sisar

Kyty = aviomiehen veli

Nälä = vaimon veli

Facebook = internetissä toimiva yhteisöpalvelu, jonka kautta voi muun muassa pitää yhteyttä ystäviin

Skype = internetin kautta toimiva ohjelma, jolla voidaan soittaa muun muassa videopuheluita

Päivi ja Reino Uusitalo (taulu 11 096) ovat saaneet Kaakkois-Suomen taidetoimikunnan jakaman ensimmäisen "Taiteen puolesta"-tunnustuspalkinnon. Uusitalot ovat ostaneet **Veikko Rönkkösen** patsaspuiston Parikkalasta. Puistoa vaalitaan yhteistyössä puiston hoitotoimikunnan ja kannatusyhdistyksen kanssa. Hankinta on ollut merkittävä kulttuuriteko, josta palkinto on annettu.

Harri Helmiselle (taulu 413) Kouvolan Inkeroisista on Tasavallan Presidentti myöntänyt viime joulukuussa maakuntaneuvoksen arvonimen. Hän on ollut mukana monissa yhteiskunnallisissa luottamustehtävissä.

Jyrki Vainonen (taulu 7 583) on kirjoittanut Gulliwerin luojasta **Jonathan Swiftin** elämästä viime vuonna ilmestyneen mielenkiintoisen teoksen "Swiftin ovella".

urheilu

Stig Bäcklund (taulu 8 691) Porvoosta on valittu EBV:n (Euroopan parhaan veteraaniruuhilijan valintakomitea) toimesta viime vuoden Euroopan parhaaksi veteraaniruuhilijaksi. Bäcklund on ollut vuosia kolmiloikassa maailman paras ja myös ME:n haltija. Viime MM-kisoissa hän voitti Sacramentossa veteraanien M70-sarjan maailmanmestaruuden.

Aleksi Leppä (taulu 9180) edusti viime vuonna ansiokkaasti Suomea ammunnan nuorten maajoukkueessa voittaen muun muassa kahdessa kiväärilajissa Viroa vastaan ja sijoittui toiseksi ilmakiväärin SM-kisoissa 18-vuotiaiden sarjassa. Leppä kilpaili helmikuussa EM-kisoissa Vierumäellä poikien sarjassa. Hänen tämän vuoden päätavoitteensa on pienoiskiväärin EM-kisat Italiassa, jonne hänet on valittu.

Mika Arola (taulu 4 432) Kotkasta on saanut Suomen Kuntoliikuntaliiton kultaisen ansiomerkin pitkästä ja merkittävästä urastaan liikunnan edistämisen puolesta toimialueellaan ja työpaikallaan. Hän on toiminut 40 vuoden ajan kaakkoissuomalaisessa liikunnassa moottorina ja liikuttajana. Hän on Kotkan kaupungin liikuntalautakunnan jäsen ja mukana KTP:n seuratoiminnassa. Arola työskentelee Stevecon Oy:ssä, jossa hän on ollut työyhteisön liikunnan vetäjä vuodesta 1972 alkaen.

Jenna Venäläinen (taulu 2 848) on saavuttanut runsaasti menestystä karatelajeissa niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Viime vuoden parhaita saavutuksia olivat tyttöjen sarjan Euroopan mestaruus kumitessa, Suomen mestaruuskilpailuissa samoin ja katassa toinen sija. Niinikään katassa ja kumitessa hän otti ensimmäisen sijan joukkuekilpailussa. Lisäksi hän voitti naisten sarjassa kumitessa ja oli kolmas katassa. Tänä vuonna on edessä lajien MM-kilpailut Amerikassa.

Seppo Seljavaara (taulu 2 305) Helsingistä on saanut kulttuuri- ja urheiluministerin myöntämän kultaisen ansioristin työstään liikuntakulttuurin ja urheilun parissa. Hän on kunnostautunut purjehduksessa. Seljavaara on kansanedustaja Sirpa Asko-Seljavaaran (kok.) puoliso.

muut

Uolevi Karhima (taulu 5 673) on valittu Lahdessa vuoden eläkeläiseksi. Hän siirtyi nuorena Anjalasta Lahteen, jossa hän teki elämäntyönsä Lahden Osuuskaupassa myös pääluottamusmiehenä. Eläkkeelle jäätyään hän on toiminut aktiivisesti eläkeläisten toiminnassa järjestämällä muun muassa matkoja ja musiikkimiehenä lauluryhmässä vanhusten luona.

Iina Wahlström (taulu 1 943) Loimaalta on nimitetty Suomen Maatalousmuseo Sarkan näyttelyamanuenssiksi. Wahlström toimi viime vuoden ajan museon vt. näyttelypäälikkönä. Hän on työskennellyt valtakunnallisen maatalousalan erikoismuseon tutkijana sen perustamisesta asti. Sarka-museo avattiin yleisölle kesällä 2005.

Leila Huovila, 19, (taulu 2 008) Pirkkalasta ja **Julia Posti**, 19, (taulu 14 763) Tampereelta olivat mukana Nelosen Saimin Enkelit -malliohjelmassa. Mallintöitä tekevä Huovila kirjoitti ylioppilaaksi keväällä 2010 ja piti viime vuonna väli vuoden. Posti opiskelee Tampereen AMK:ssa. Viime vuoden keväällä alkaneessa sarjassa huippumalli Saimi Hoyerin tehtävänä oli sparrata mallikokelaita Italian kilpailuilla mallimarkkinoilla.

JARKKO MÄNTTÄRI (taulu 3940)

kolumni

VAARI TULEE, KUN PYYDETÄÄN

Olen saanut uuden tärkeän ja vastuullisen tehtävän. Minusta on tullut herttaisen **Faemke-Sofia** -tytön vaari. Ei minulla vaan mitään vaaria ollut, eikä mummoakaan. Isäni vanhemmat ehtivät kuolla vuosikymmeniä ennen kuin synnyinkään ja äitinikin vanhemmat ennen kuin tuli minun vuoroni päästä mummulareissulle.

Toisaalta omat vanhempani olivat jo isovanhempia silloin kuin minä synnyin. Niin, että oikeastaan minulla oli vanhemmat ja isovanhemmat samassa paketissa. Mummola oli tavallaan lähempänä kuin lähin puhelin.

Mutta ihan oikeasti minä olin pienenä vähän kateellinen niille lapsille, joilla oli mummot ja papat ihan erikseen, myös minua vanhemmalle veljenpojalle, joka tuli meille mummolaan leikimään pienten setiensä kanssa.

Tällä Faemke-Sofialla on yksi isomummu ja kahdet isovanhemmat, toiset kotikaupungissa Jyväskylässä ja toiset vähän kauempana Hollannissa. Siis lähi-isovanhemmat ja etäisovanhemmat.

Tunnen itseni etuoikeutetuksi kun olen se lähivaari. Olen saanut seurata tyttärentyttären elämää aivan ensimmäisestä päivästä lähtien. Kahta viikkoa pitempää paussia ei tällä välillä ole ollut. Lomareissulla tuli jo ihan ikävä.

Isoäitien ja -isien kokemuksia isovanhemmuudesta tutkinut **Seija Tirkkonen** toteaa Jyväskylän yliopistoon tekemässään pro gradu -tutkielmassa, että isovanhempana olo on isovanhemmille tärkeää. No, minähän tuon olisin tiennyt ihan tutkimattakin.

Mutta onko isovanhemmilla oikeasti jotain virkaa? Arvelin tietäväni, mutta varmuuden vuoksi kysyin vielä tyttäreltä. Hänen mielestään on tärkeintä, että isovanhemmat ovat läsnä. Se ei tarkoita välttämättä fyysistä läsnäoloa, vaan lapsenlapsen kasvun seuraamista, kiinnostusta hänen kehityksestään sekä avun ja tuen tarjoamista silloin, kun sitä tarvitaan.

Joidenkin tutkijoiden mukaan isovanhempien ja vanhempien välillä vallitsee nykyään kirjoittamaton sopimus, joka korostaa isovanhempien ja vanhempien itsenäisyyttä toisistaan. Sen mukaan isovanhemmat eivät saa puuttua lastensa eivätkä lastenlastensa elämään muutoin kuin pyydettyinä.

Sitähän se tytärkin minulle selitti, että "ootte tukena, mutta ette sotkeennu". Ei sotkeennuta ei. Mutta riemumieliin vaarikin tulee apuun, kun pyydetään. Ja on pyydettykin.

Kirjoittaja on Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunnan jäsen.

Tuomas Mänttari (taulu 3978)

Edessä rinneväylä. Porvoo Golfin rinneväylä näytti vaihtelevan puolensa Mänttärin suvun golffareille viime syyskuun ensimmäisenä lauantaina. Välillä peli kulki auringonpaisteessa, toisinaan sadesäässä.

VAIHTELEVA SÄÄ KARSI OSANOTTAJIA

Tänä vuonna sukugolffarit mittelevät taidoissaan jo 15. kerran.

JORMA MÄNTTÄRI, (taulu 11 480) teksti
TIMO HUOVILA (taulu 2 007), kuvat

Mänttärin Sukuyhdistyksen 14. golfkilpailu pelattiin Porvoo Golfin kentällä syyskuun ensimmäisenä lauantaina vaihtelevassa säässä, vuoroin auringonpaisteessa ja sateessa.

– Osanottajakatoa oli edellisiin vuosiin verrattuna lähes puolet, mutta tänä vuonna on 15-vuotisjuhlatahtuma. Silloin joukolla mukaan!, kehottaa golfkilpailuiden järjestelyistä vastaava **Jorma Mänttari** (taulu 11 480).

Kisa käytiin pistebogina ja kaikki osanottajat kilpailivat samassa sarjassa. Tasapisteissä sijoituksen ratkaisi parempi tasoitus.

Paras lyöntitulos (SCR) oli lahtelaisella **Jussi Voutilaisella** (taulu 11 481), jonka tulos oli 90 lyöntiä. Pisimmän draivilyönnin teki **Jari Huovila** (taulu 2008) Pirkkalasta. Lähimmäksi lippua pääsi lahtelainen **Sara Voutilainen** (taulu 11 481) ja paras naispelaaja oli **Leena Raudasmaa** (taulu 9099) Tuusulasta.

15. sukugolfkilpailu pelataan lauantaina 1.9.2012. Kentän voi tarkistaa sukuyhdistyksen verkkosivuilta. Ilmoittautumiset viikkoa ennen Jorma Mänttärille, puh. 040 576 4150 tai Timo Huovilalle, puh. 050 591 5786. Sähköpostitse voi ilmoittautua osoitteilla jorma.manttari@phnet.fi tai timo.j.huovila@kymp.net.

Kenttä kiertämään. Golffarit lähdössä kierrokselle. Viime vuoden sukugolf karsi osanottajapulasta.

urheilu

Tulokset:

1. Timo Ukkola, KosG (Kouvola), 35 p.
2. Jussi Voutilainen, ViGS (Vierumäki), 31 p.
3. Aki Huovila, KkG (Katinkulta), 31 p.
4. Jari Huovila, GPi (Pirkkala), 30 p.
5. Leena Raudasmaa, TG (Tuusula), 30 p.
6. Sara Voutilainen, MeG (Messilä), 25 p.
7. Sirkka Mänttari, MeG (Messilä), 25 p.
8. Eero Paunonen, PBG (Porvoo), 24 p.
9. Jorma Mänttari, MeG (Messilä), 22 p.
10. Vesa Mänttari, MeG (Messilä), 20 p.
11. Timo Huovila, KkG (Katinkulta), 20 p.
12. Anu Kekki, ERG (Espoo), 16 p.

KOTI- JA PIHA-APU KOTIRANTA

Sari Kotiranta
p. 044 523 0767
sari.kotiranta@pp.inet.fi

10103

JUVEKIM OY

ANTIKVARIAATTI ARWO PAPERI
Avoinna ti-ke-to 12.-18.00.
OSTAA/MYY KIRJOJA JA KERÄILYTAVARAA.
Puutarhakatu 46 Turku
P. 0400-527 382 www.juvekim.fi 15934

Koulutettu hieroja Jari Lampinen

KUNTO-MEKKA Oy

Pallokentäntie 4, 45700 Kuusankoski
P. 050-5680404

8006

HAMINA-TRAILER Ky

Teollisuuskatu 20
49400 Hamina
05-3448 480

12095

2931

8457

MOISION TAIDE- JA PITOKARTANO OY
Moisiontie 163, 47200 Elimäki
P. 05-3776 332 www.moisionkartano.com

KIVELÄN MERIKALA Ky

Kyminsuuntie 187, 48600 Kotka
puh. 05-260 6773

9200

Turvetuotannon, metsäalan ja
maanrakennusalan palvelut.

PJ TURVE OY

Petri Jussila
Palosentie 382 A, 46710 SIPPOLA
0400-550 917

2915

KODINKONEHUOLTO

Ari Lonka

050 5432 662,
kkh.ari.lonka@kympp.net
Karhula

8753

Kengitys- ja ohjastajapalvelut T:mi Kari Venäläinen

040 5839 536

2849

HAKAHUOLTO

O. ANTTILA KY

Hevoshaka Hamina
05 - 344 8500

32

Rakennesuunnitelmat INSINÖÖRITOIMISTO ERNO SEPPÄ

Metsäsiianpolku 7, 04600 Mäntsälä
puh. 019-687 3152, 040-529 6352
10520 erno.seppa@msosynet.com

Vihanneksia J & A MÄKELÄ Oy

Ilvesvuorenkatu 11, 01900 Nurmijärvi
Puh. 09-825 0401

12610

Koneurakointi TONI LÄÄTI

Laantintie 88 49520 Reitkalli
puh. 0400-727132

2292

TUOMISEN KAIVUKONE KY

Elimäki

6288

VEDINMESTARIT

05-368 4412

2431

LIPUT 13178
PÖYTÄVIIRIT
BANDEROLLIT

www.taitopaino.fi

Tmi SEIJA FORSMAN

Pitkäkuja 122, 49520 REITKALLI
Puh. 050-526 9318
muuraukset-saneeraukset
kaikki siivoukset

15141

Eräliike RIISTAMAA

Tapiontie 2, 45160 Kouvola
P.05-375 0288. Ma-pe 10-18
Oravannahkatori 1, 02120 Espoo
P. 09-4110 1290 Ma-pe 12-18
www.riistamaa.fi

680

Bar Cafe Cever

Leena Tamminen
Päätie 16, Inkeroinen
Puh. 05 - 535 3271

4829

OY PRESSYSTEM AB

Tompurintie 21 B, 46800 Myllykoski
kari.huusari@presssystem.com
Puh. 040-506 0420

1166

Pysäkkikahvila Satu SUVIRANTA

Lounaskahvila Pitopalvelu
Linja-autoasema, Hamina
P. 040-582 6988

11109

9182

AALLEN TAKSIT

Pyhäntä
Sanna 0400 775 301

10012

10011

Nosturiauto Vaihtolavat Vaihtolava-autot
Maansiirrot Kaivutyöt Urakat

Janne SUVIRANTA

Summa
0400 559 787

6358

www.kuljetussuviranta.fi

Tienlanaukset Lumenauraukset

JORMA AULIN

17500 Padasjoki
0400-354608

2149

Kesäkukkia, vuodenajan leikkokukat,
hautavihkot, onnittelukimput

MIINALAISEN PUUTARHA

Valkjärventie 54, 49540 Metsäkylä
0400 154 487 kaisamiina@hotmail.com
12425

Anjalankosken
JUHLA- & HAUTAUSPALVELU OY
Sairaalankaari 3 A, 46860 Keltakangas
Puhelin 0400 354 477
www.anjalankoskenhautauspalvelu.fi

13494
Elimäellä
6-tien varrella!
MUSTILAVIINI
(05) 377 7466 www.mustilaviini.fi

Kiushuone Lumous
MINNA KURU
Puistokatu 6, 2. krs, p. 0400 219 700

LEISTIN LEIPOMO
Vanha Sutelantie 47, Kotka
puh. 05-260 1040
Leivonnaiset tuoreina leipomosta
ma-pe 6-17, la 6-12

Taksit IHAKSI ky
Suur-Miehikkälä
puh. 05 3579 218

Baaritoimintaa.Asiamiesposti.
Veikkaus. Elintarvikkeita.
SEURATALON BAARI
Metsäkyläntie 393, Metsäkylä
puh. 05-345 8206

Parasta
pitopalvelua
Luotettavaa laatua
Juhlatarjoilut Mirja Koivu
Hamina, p. 0400 854 879
www.juhlatarjoilutmirjakouvu.com

Sähköurakointi SEPPÄLÄ
Honkelinmäentie 93, 43100 Saarijärvi
puh. 0400-644166

Autoilija
HANNU LYIJYNEN
Lappeenranta
0400-930 371

Sinulle on aina tuoli kahvipöydässä
STEMMASSA
KALUSTETALO KNUUTTILASSA
Hämeenlinnassa
Virvelintie 12, 03-675 6035
Älä aja ohi!

À la carte -restaurant - Gastropub
Ranta Casino
Maaherrankatu 2, HEINOLA
www.rantacasino.fi

5840 **MOKKAMESTARIT Oy**
on Tamperelainen Kahvipaahimo
Kuukuja 8 E, 33420 Tampere
Tehtaanmyymälä ark:9-17
Puh. 03-253 01 45
www.mokkamestarit.fi

JO-Kone Oy
KONESUUNNITTELU KÄRHULASSA

Jalon Mylly Oy
Liikkalantie 820, Liikkala
Puh. 0400 559 491 www.jalonmylly.fi
Vehnä-, ruis- ja ohrajauhot,
ryynit ja hiutaleet
Soita ja kysy lisää.

PUUNKÄSITTELYÄ METSÄSTÄ TIENVARTTEEN
RUOKOLA KY
HEVOSMÄENTIE 42, PL 40,
FIN-46801 MYLLYKOSKI
PUH. 358 (0) 5 3657 057
FAX. + 358 (0) 5 3657058
E-MAIL:RUOKOLA@RUOKOLA.FI

HOITOLA OLLI
Luontaishoitaja
Laillistettu urheiluhieroja
Olli Töytäri
Haikarintie 16 , 21120 RAISIO
0400-782 486
olli.toytari@massage.inet.fi

JO-VEsport
Paperitehtaanatie 3, 46800 Myllykoski
Puh/fax 05-365 4560
www.jovesport.fi

Merilkon Oy
010 439 6800
040 5003 444
informaatiopalveluja
www.merilkon.fi

Kiitoskortit, pohjukkeet, kehykset sekä
samettikansiot valokuvaajille
PASPIS OY
Kartanontie 43 28430 Pori
P. 02-646 2255, fax 02-646 2208
www.paspis.net

CRONIN'S
Irlantilais-suomalainen
hotelli-ravintola
Heinolan
järvimaisemissa
Kausantie 4
Myllyoja /HEINOLA
Puh. (03) 718 8666
www.croninsguesthouse.com

Valaisimien erikoisliike
VALOHUONE
Salpausselänkatu 27 45100 KOUVOLA
p. 05-311 7177, fax. 05-311 7175
valohuone@valohuone.fi
www.valohuone.fi

RAI-KUVA
KAIKKI KUVISTA
www.raikuva.fi

Rakennusliike
Ismo Liikkanen Ky
Rakentaminen ja kuljetuspalvelut
Liikkasentie 38 49660 Pyhältö
Puh. 0400 358 738 05-355 1176
Fax. 05-355 1156

KOIVISTON
Sibeliuskatu 24
HAMINA
0400-554 104
info@koivistonautokoulu.fi
www.koivistonautokoulu.fi

Kodin Lakipalvelu Oy
ilkka-hoikkala@luukku.com
SAVONKATU 35 C KOUVOLA
puh. 0500-701 480

Maailman parhaat
lappalaiskoirat
www.lumiturpa.net
p. 0400-680 583

New Holland ja CASE IH-
traktorit ja työkonet
Pekka Laurila Ky
Kouvola
0500-257 320

Jämsperintie 5, 46800 MYLLYKOSKI
Puh. 05 - 325 5555

LVI-ASIAINTUNTIALIIKE
Hanakat

13494

KULJETUKSIA
vuodesta 1948 alkaen

ARPOSALO OY

Kytöahonkuja 9, 46800 Myllykoski
Puh/fax 05-365 6045
040 512 1590 /Vesa Arposalo

4091

TURVAYKKÖSET

Hallituskatu 13 45100 KOUVOLA
p. 0207800280
Pallokentäntie 4 45700 KSNK
p. 0207800282

14226

Rakentaja, kunnostaja, korjaaja, kaikkea
mitä tarvitset sähköstä ammattitaidolla.
Nyt myös ilmalämpöpumput

SIPPOLAN SÄHKÖ JA KONE KY
46710 SIPPOLA

veli.lonka@sippolansahkojakone.fi
643 P. 0208 366 176 fax 05 366 6060

MERISÉT

ITÄISEN SUOMENLAHDEN
RISTEILYT
0400-105014
www.meriset.com

14213

brevi **MAXI-COSI** **BRITAX** **BABYBJÖRN** **RECARO** **teutonia** **Crescent**
GESLEIN **Inglesina** **cybex** **phil&teds** **BRIO** **GRACO**

Vaunut, turvaistuimet ja muut tarvikkeet
WWW.PIKKUHURMURI.FI
Lastentarvike
Pikku HuRmuri
Alikervantie 30, 04250 Kerava. (09) 857 1165. Ark. 10-19, la 10-15

3943

Veneveistämö
Markku Seppälä

Puuveneitä tarpeesi ja toivomustesi mukaan
Seppäläntie 30, 49480 Summa

12414

040-8388721

LVI-ASIAINTUNTIJA
VESIJOHTOLIIKE
WILEN KY

Mechelinintie 14 HAMINA
puh. 05-220 0700

12364

METSÄKYLÄN
AUTOMETALLI

Raine Eerola P. 0400 657 617
Mesänummentie 251, 49540 Metsäkylä
www.metsakylanautometalli.syhi.fi

3717

MUUTOT ja kuljetukset
JYRKI PAKKANEN KY

KOUVOLA 040 716 0603
www.jyrkipakkanen.fi
Myös pianot, flyygelit, kassakaapit
ja muuttolaatikkovuokraus

11674

Haminan Auto-Apu Oy

Huollot/kolarikorjaus/maalaukset
Ilmastointilaittehuolto
Muovikorjaus
Korjaamotie 12
49400 Hamina
puh. 05-353 5400

4634

15148

NOSTURIPALVELUT HAMINASSA
NOSTURIURAKOINTI
Aho Oy
0400-550 405

1638

KONETYÖ S. HALONEN
Traktorikaivuutyöt, sade- ja salaojatyöt,
piha- ja puutarhatyöt, Kurottajapalvelut
Kiinteistöjen konetyöt

Si Soitellaan
0400 151 590

328

8028 **LEMMENKUJAN**
KAVU & KULJETUS
0400-654802

KAIKKI ALAN URAKOINNIT *ERIKOISKULJETUKSET
0400 252 848 0400 654 802
Hilpi Jussila Jukka Jussila

16- ja 19-paikkaiset
pikkubussit tilausajoon

Ma-Sa Lines Ay

P. 040-565 9623
www.masalines.fi

2852

7796

Maansiirtotöitä kaivurikuormaimella
Urakoitsija

HANNU HARJU

Okansuora 19 46900 Inkeroinen
0400-854489

6234

8388

ATK -MYLLY OY
KOUVOLA

TIETOKONEET, OHJELMAT,
LISÄLAITTEET, PELIT
P. (05) 3750586

J. TOIKKA

Hiekoitussepelit/Kalliomurskeet

Maanrakennusurakointi/ Kuljetuspalvelut

Maansiirto/ Lavetti/ Nosturityöt

Tilaukset (05) 363 4415 Jarmo Toikka 0400-251 007

4451

Merikatu 6, Hamina

Puh. 0102 290 800 www.autoportti.fi
ma-pe 9-17, la 10-13

10991

HITSAUSTARVIKKEET
MIG.TIG.PLASMA.LASER.

LADEK WELDING

P. 0207 300 300 www.ladek.fi

e-mail: ladek@ladek.fi

4089

LASI- ja METALLITALO

PI 52 49401 Hamina, f. 05-3444955

p.05-3444 950, 040-5269779

ari.ala-turkia@ariglas.fi

11011

Puh. 05 3450966 Gsm 041 4310522

Salmintie153, 49490 Neuvoton

maanrakennus.weckman@weckman.fi

12667

Konepaja

HAMJETS OY

Syväsatamantie 32, 49460 HAMINA

05-345 3444, 0400-552 885

13890

RAKENNUSLIKE KALEVI SUNTIO OY

MÄKELÄNKANKAANTIE 2, 49490 NEUVOTON

PUH (05) 345 0700 MATKAP. 0400-550 700

TELEFAX (05) 345 0770

rakennusliike.suntio@co.inet.fi

www.suntiorakentaa.fi

11488

T:mi Autosähkö J.Salmi

Puh. 05 - 387 326
Puh. 0400 467 646

Radantaus 1
45910 Voikkaa

autosahko.j.salmi@co.inet.fi

Juha Salmi

899

keittiö-,wc-,pesuhuone-,sauna- ym. remontit

RAKENNUS JA SANEERAUS

S.LEHTOMÄKI

46750 Liikkala p. 0500-936020

www.slehtomaki.fi

11020 VTT:n vedeneristyssertifikaatti

INSINÖÖRITOIMISTO HEIKKI KOIVU

SAUNAPOLKU 8 45150 KOUVOLA

PUH. 05 375 4547

8624

HS-TALLI

Pytylääntie 21 46750 LIIKKALA

P. 040-5873656 www.hs-talli.net

Suomenhevostalli, ratsastustunteja,
leirejä, maastoratsastuksia ja vaelluksia
sekä rekiajeluja.

15075

1247

KYMEN

BETONILEIKKAUS

Somerotie 5, KOUVOLA

05-375 3660, 0400 653 038

Tiili- ja betonirakenteiden timantti-
poraukset, sahaukset ja purkutyöt.

KONEISTUSTYÖT

yksityisille ja yrityksille

KONEISTUS

P.Harju

Hamina

1889

040 715 8017

T:mi Ari Niemi

Rakennussaneerausta

Puh. 0400-656 547

Salpausselänkatu 53 B 13

45100 Kouvola

3118

kattopellit seinäpellit ikkuna- ym. pellit
vesikourut tikkaat lumiasteet kävelysillat

KYMEN PELTIRAKENNE OY

Mäyrämäenpolku 2 MYLLYKOSKI

puh. 05 - 363 5341

kymenpeltirakenne@gmail.com

280

www.kymenpeltirakenne.fi

Kampaamo Arja Metsäketo

Avoinna: ma-pe 9-17

Illat ja viikonloput sopimuksen mukaan.

Kuusitie 16 45610 KORJA

P. 040-541 1189

439

Kuljetusliike KARI POLVELA OY

Eerolansuorantie 119

33680 Tampere

7041 03-360 0940 0400-635 358

Anjalankosken Terästyö Ky

27

INV 1+8 hlö

TAKSI Elimäki

Esa Nurmiraanta

puh. 0400 554 493

6477

LVI-alan ykkönen

Teollisuuskatu 26, HAMINA

P. 05-3448 840

13923

SAKKI OY

Päätetie 36, 49480 Summa

P. 020 779 0750

12411

Kouvolankatu 26
45100 Kouvola
Puh. (05) 3115 066

Päätie 10
46900 Inkeroinen
Puh. (05) 3171 646

5123

nappari.kouvola@fotonappari.fi

Oy Primation Finland Ltd

Rautatienkatu 2, KOTKA

050- 5182928

www.primation.fi

14214

MYLLYKOSKEN LASI KY

Jämsperintie 1 Myllykoski

P. 05-363 6071 F. 05-325 4819

IKKUNA-, ERISTYS- JA KUVIOLASIT, PEILIT, TURVAURAT,
AUTOJEN JA TRAKTOREIDEN LASIT, ASENNUSPALVELU,
TAIDE- JA ASKARTELUTARVIKKEET, KEHYSTYSTYÖT

8394

www.myllykoskenlasi.fi

MEOTEK Oy

Mika Porvari

Takamaantie 527

45610 Korja

puh. 0500 974 098

www.meotek.fi

3663

JARMO POKKI Oy

Rakennuttajakonsultointi

Merituulentie 26

06150 PORVOO

045 652 0882

jiipokki.oy@pp.inet.fi

4902

11541

www.beam.fi

Beamark Oy

Kappelitie 6 A, 00220 ESPOO

Puh. 09-752 2218. Fax 09-752 2367

Rekisteröity hieroja

Markku Richter

Karhulan linja-autoasema,

II kerros 48600 Kotka

044-3030602

10760

Erikoishammasteknikko LASSI OKSANEN

Uudet, yksilölliset hammasproteesit ja proteesien huollot sekä korjaukset.
VASTAANOTOT: 46800 Myllykoski, Keskikoskentie 5, P. 05 325 5800, 0400 650820
45100 Kouvola, Torikatu 6, 6. krs puh. 0500 650 820
10440 07900 Loviisa, Degerbynkatu 12, P. 0500 650 820

POUSIN PUUTARHA

Hamina

10530

Kuntohoitaja Anne Vakkari

Juholanmäentie 23, 46800 Myllykoski
Puh. 045-678 1263
1665

JAANAN OMPELIMO

Jaana Jääskeläinen, ompelijamestari
Ruokotie 25 49400 Hamina
P. 0400-656 248 www.jaananompelimo.fi
TILAUSTYÖT*BRODEERAUKSET*KORJAUSPALVELU
7844

Toimisto- ja kirjanpito palvelut HELENA KAARO

Neuvoton
puh. 0500 659 628

2791

LOUNASKAHVILA PULLAPISTE

Torikeskus, Jyväskylä
014-613 511
12783

Mikä on kehosi ikä? 4event HYVINVOINTIKESKUKSET

Helsinki, Aulanko, Levi,
Lahti, Tampere, Jyväskylä
www.4event.fi www.kehonika.fi
11481 0207 291 871

Pienkonehuolto Talopalvelu VAKKARI

Myllykoski

040 585 7419

3016

Kaikki kultasepäalanat työt ammattitaidolla
Kultaseppä Jukka Nikkanen
Päätie 7, Inkeroinen
0400-940 656
http://personal.inet.fi/palvelu/jukka.nikkanen
2354

11020

PORVOO

Tämänkin lehden painaja

Kirjapaino

COSMOPRINT

Laivanrakentajanpolku 2, 00980 Helsinki
Puh. 09 143 127, fax 09 147 853
6009

Ratapaja Oy

Laatukiinteistöt Kouvolan seudulla

6409

Reittisen Kotileipä Ky

Mäkitie 15, 49540 Metsäkylä
p. 05 345 8282
www.reittisenkotileipa.fi

15495

ILMOITUSAINEISTON TEKNISET VAATIMUKSET

Ilmoitukset julkaistaan pääsääntöisesti tekstitiedostoina. Logoja tai kuvia sisältävä aineisto pyydetään toimittamaan valmiina pdf-tiedostona sähköisesti kirsi.juura@pp.inet.fi. Koko L.58, K.26. Väripohja cmyk-, rgb- tai pms-värimäärittäisin.

NIINIPUU ETSII AVUSTAJIA

Mänttärin Sukuyhdistyksen Niinipuu-lehden toimitus kaipaa uusia kirjoittajia tekemään sukulehteä, jonka Sukuseurojen Keskusliitto on todennut maamme uutta etsivimmäksi ja kokeilevimmaksi sukulehdeksi. Niinipuun avustamisesta kiinnostuneita kirjoittajia kaivataan erityisesti Varsinais-Suomesta, länsirannikolta ja maamme pohjoisosista. Sanankäytön taidon lisäksi kamerankäytön hallitseminen on eduksi, sillä kirjoittajan olisi hyvä myös kuvittaa juttunsa. Myös kuvaaja-avustajat huomioidaan. Sukulehden avustamisesta kiinnostuneet voivat kysellä lisätietoja päätoimittaja Jorma Mänttäriltä, puh. 0405764150 tai toimitussihteeri Marko Wahlströmltä, puh. 0400 434 529. Vapaamuotoisia hakemuksia voi lähettää osoitteella Marko Wahlström, Näse-Jutten katu 5 B 2, 06100 Porvoo tai sähköpostitse marko.wahlstrom@pp.inet.fi.

HALLITUSKADUN HAMMASLÄÄKÄRIASEMA

Hammaslääkäri Ilkka Anttila

**Implantti- ja nukutushoidot, proteesit,
perushammashoidot, zoom-valkaisu**

Hallituskatu 13-15 A, 45100 Kouvola,
puh. (05) 375 4790

3488

*Hoitoa jokaiseen
päivään.
Valoa ilta
hetkittäin.
Rauhaa.*

*Juhlaläpänvelu,
hautausseimistö,
kukkalaitteet, hautakivet,
hautakivien huolto,
perunkirjoitukset,
pesänjaot.*

Aina valmiina palvelemaan.

Kirkkokatu 4
49400 Hamina
05-3557760, 0400-313288
manttari@manttari.fi

2186

Ilman Sinua ei tämän lehden teko
olisi mahdollista.
10 euron TUKIMAKSUN
voit maksaa
KESKIAUKEAMAN
PANKKISIIRTOLOMAKKEELLA.
Kiitos avustasi!

TAPAHTUMAKALENTERI

Valtuuskunnan kokous Viljamaalla 21.4.2012. Kutsu postitetaan valtuuskunnan jäsenille.

Sukukokous ja sukujuhla Myllykoskella 14.–15.7.2012. Katso tarkempi ohjelma ja retket sukujuhlasivuilta 3-6.

Hyvä MyPa! Jalkapalloseura Myllykosken Pallo ja sen oma kotikenttä Myllykosken Saviniemessä ovat monelle suomalaiselle tuttuja. (Kuva: Kouvola kaupunki)

Myllykosken maailmannäyttely toukokuun 12.päivänä 2012. Syksyllä 2004 perustettu Myllykoski-klubi eli Mylsä-lupi järjestää "Myllykosken maailmannäyttelyn", jonka tarkoituksena on herättää positiivista mielialaa paikakunnalla. Teemana on kierrätys. Myllykosken kirjastossa järjestetään kirjailijatapaaminen, jossa vierailevat muun muassa Kari Häkämies ja Ritva Sarkola. Anjalankosken teatteri esittää näytelmän "Viimmiin sammuttaa valot" ja torin esiintymislavalla kuullaan musiikkia laidasta laitaan. Timo Mynttinen Myllykosken seudun Kotiseutuyhdistyksestä kokoaa vanhoista valokuvista näyttelyä, joka on saanut nimekseen Elävä Myllykoski.

Sukugolfkilpailu lauantaina 1.9.2012. Kenttä on vielä avoin ja siitä ilmoitetaan sukuyhdistyksen verkkosivuilla. Ilmoittautumiset viikkoa ennen Jorma Mänttärille, puh. 040 576 4150 tai Timo Huovilalle, puh. 050 591 5786. Sähköpostitse voi ilmoittautua osoitteilla jorma.manttari@phnet.fi tai timo.j.huovila@kyp.net.

Pääkaupunkiseudun Mänttärin tapaaminen maanantaina 15.10.2012 kello 18.30 Paasitorin kokoustiloissa Helsingin Työväenyhdistyksen talossa (Paasivuorenkatu 5 A) Seurustelu ja sukutietoihin tutustuminen ja sukutuotteiden myynti alkaa kello 17.30. Illassa muun muassa suvun jäsenten esittämää ohjelmaa, kahvia ja sukulaisten tapaamisia. Muistuttakaa lähisukulaisianne ja naapuruston Mänttäreitä tapahtumasta.

Muut alueelliset tapaamiset. Tapaamisia on järjestetty vuosien varrella Hämeenlinnassa, Tampereella, Jyväskylässä ja Turussa. Tapaamisajankohdat ovat avoinna ja vastuuhenkilöitäkin kaivattaisiin. Jos olet sukutoiminnasta ja tapaamisten järjestämisestä kiinnostunut, ota yhteys: Hämeenlinnassa Sirkka-Liisa Knuuttilaan, puh 0400 747 827 Jyväskylässä Jarkko Mänttärin, puh 040 586 5760 Tampereella Pekka Kujalaan, puh. 050 586 0666 Turussa Leena Paakkiseen, puh. 050 598 325. Muissa tapaamiskohteissa voi ottaa yhteyttä johtokunnan tai valtuuskunnan puheenjohtajaan.

Sukututkimusjaosto kokoontuu tarvittaessa. Yhteyshenkilönä toimii Timo Huovila, puh. 050 591 5786 tai sähköpostitse timo.j.huovila@kyp.net.

Sukumuseo on avoinna tarvittaessa. Ota yhteyttä museota vastapäätä asuviin Tenho ja Sirkka Kujalaan, puh. 05-366 5190.

MÄNTTÄRIN SUKUYHDISTYS ry.

PL 2, 46901 Inkeroinen,
puh. 040 737 5238/Aila Huovi
email: manttari@kolumbus.fi,
Internet: www.kolumbus.fi/manttari
Pankkitili: Fi 18 5200 0650 0017 50

JOHTOKUNTA

Puheenjohtaja: Ari Lehtomäki, Jokelankuja 59,
46900 Inkeroinen, puh. 0400 975 042,
email: ari.lehtomaki@lahivakuutus.fi

Sihteeri: Erkki Mänttari, Vesitorninkatu 15 B,
45160 Kouvola, puh. 040 820 4477
email: erkki.manttari@pp1.inet.fi

Rahastonhoitaja: Sari Riivari, Valkjärventie 112,
49540 Metsäkylä, puh. 040 848 3169,
email: sari.riivari@edukouvola.fi

JÄSENET

Aila Huovi, Liikkalantie 743, 46900 Inkeroinen,
puh. 040 737 5238,
email: aila.huovi@pp.inet.fi

Timo Huovila, Koulutie 19 b, 46800 Myllykoski,
puh. 050 591 5786,
email: timo.j.huovila@kyp.net

Olli Sipilä, Jousitie 11, 01280 Vantaa,
puh. 040 543 1480,
email: olli.sipila@yle.fi

Kaisu Venäläinen, Salmintie 135, 49490
Neuvoton, puh. 040 520 0243

Contact person in North America:
J. Arthur "Art" Jura, 30 Robins Road, Union,
Maine 04862, USA, email: artjura@msn.com

VALTUUSKUNTA 2008-2011:

Puheenjohtaja: Jorma Mänttari, Hankalantie 5,
16800 Hämeenkoski, puh. 040 576 4150,
email: jorma.manttari@phnet.fi

JÄSENET

Jarkko Alajääski, Rauma (12488)
Mika Arola, Kotka (4432)
Aila Huovi, Kouvola, Liikkala (2951)
Timo Huovila, Kouvola, Myllykoski (2007)
Ari Lehtomäki, Kouvola, Liikkala (11022)
Auli Makkonen, Hamina (5390)
Aarre Muurman, Hamina (2381)
Erkki Mänttari, Kouvola (11496)
Esa Mänttari, Espoo (10790)
Jarkko Mänttari, Jyväskylä (3940)
Pekka Mänttari, Hamina (2186)
Tuomas Mänttari, Helsinki (3978)
Kristiina Nivari, Helsinki (3914)
Leena Paakkinen, Turku (5840)
Anssi Paasivirta, Helsinki (10793)
Markku Pakkanen, Kouvola, Inkeroinen (2852)
Timo Puhakka, Helsinki (10648)
Eeva Puustinen, Kouvola, Inkeroinen (4019)
Jaakko Päivärinne, Lahti (1137)
Sari Riivari, Hamina (8087)
Kari-Matti Sahala, Pornainen (14495)
Samuli Sipilä, Helsinki (10775)
Riitta Siren, Espoo (6986)
Vesa Wakkari, Nurmijärvi (5511)
Reetta Väänänen, Kuopio (15740)

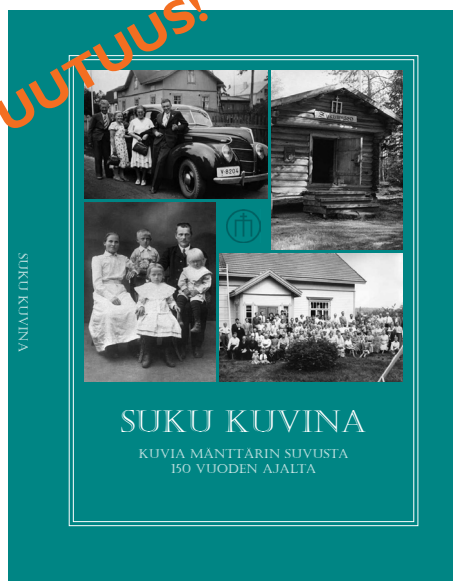

Lähettilä: Mänttärin Sukuyhdistys ry.
PL 2, 46901 Inkeroinen

SUVUN MYYNTITUOTTEET 2012

Voit tilata kaikkia sukutuotteita keskiaukeaman kupongilla tai puhelimitse 040 737 5238/ Aila Huovi 050 367 7049/ Eeva Puustinen tai 0400 842 627/ Aini Rantanen. Hintoihin lisätään postikulut. Tuotteita voit ostaa myös sukujuhlilla Kouvolan Myllykoskella Viialan koululla 14.–15.7.

SUKUJULKAISUT - tietopankki omaan historiaan. Lahjaksi lapsille ja lapsenlapsille. Iloksi itselle.

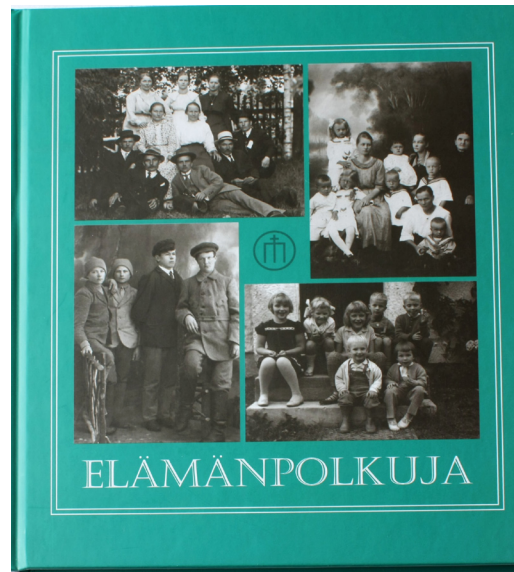

SUKU KUVINA 22 € Katso esittely kirjasta tässä lehdessä sivulla 9.

MÄNTTÄRIN SUKUKIRJA

Nyt alennettuun hintaan **50€** (nh. 100€)
Kaksiosainen sukukirja sisältää tiedot kaikista suvun jäsenistä. Koonnut Eero Mänttari.

ELÄMÄNPOLKUJA 15€

Suvun jäsenten kirjoittamia elämäntarinoita. Koonnut Eero Mänttari.

LEHDYKKÄ SULATUSTYÖNÄ

- * Lehdykkä 10x10 cm 15 €
- * Kaulariipus 15 €

KULTAINEN SUKUMERKKI

- Rintamerkki 42€
- Prässätty riipus 60€
- Valettu riipus 35€
- Hopeinen riipus 32€

MUUT TUOTTEET:

Isännänviiri

* pituus 5 m (8–12 m salko) **65€**

* pituus 4,5 m (6–8 m salko) **55€**

Pöytälippu (standaari) 35€

Lippis 10€

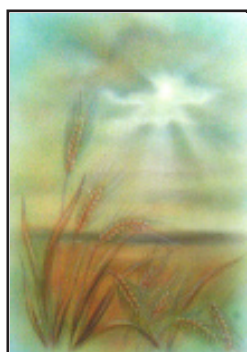
Ekokassi 5€

Avaimenperä 4€

DVD-levy 2€

Sukupinssi 1€

Niinipuun
julkaisemiseen
tarvittavan
tukimaksun
10 €
voit maksaa keskiaukeaman
pankkisiirtolomakkeella.
Ilman sinua ei lehden
teko olisi mahdollista.

ONNITTELU- ja SURUADDRESSIT

vanha 5€ ja uusi 10€

Valitse tilatessasi lauseet seuraavan numeroinnin mukaan:

1. Sinuun, Herra, minä turvaan. Minun aikani ovat sinun kädessäsi.
2. Jeesus sanoo: Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo minuun se elää, vaikka olisi kuollut.
3. Täällä Pohjantähden alla on nyt kotomaamme, mutta tähtien tuolla puolen toisen kodon saamme.
4. Emme unohda muistoa kaunistaa, hyvää. Viime leposi olkoon rauhaa, syvää.
5. Opetä meille, miten lyhyt on aikamme, että saamme viisaan sydämen.

MÄNTTÄRIN XXI SUKUJUHLAT